

Edese
Hengelsportvereniging

Visbeleidsplan

Viswateren gemeente Ede

Statuspagina

Titel	Visbeleidsplan viswateren gemeente Ede
Samenstelling	Edese hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier"
E-mail	info@vooronsplezier.nl
Homepage	www.vooronsplezier.nl
Opdrachtgever	Gemeente Ede
Auteur(s)	P.C.N. Dorlas Voorzitter hsv "Voor Ons Plezier"
E-mailadres	p.dorlas@vooronsplezier.nl
Aantal pagina's	
Trefwoorden	Ede, stadswateren, visbeleidsplan, visserijkundig onderzoek, visuitzet, controle sportvisserij, educatie
Versie	Definitief
Datum	30 november 2023

Bibliografische referentie:

Sportvisserij Nederland, federatie MidWest Nederland, waterschap Vallei & Veluwe, hsv Voor Ons Plezier.

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyrighthouder.

Aan kaarten en tabellen die in dit visbeleidsplan zijn opgenomen kunnen geen rechten worden ontleend.

Vastgesteld tijdens de algemene ledenvergadering hsv " Voor Ons Plezier"
30 november 2023.

Voorzitter P.C.N. Dorlas

De Secretaris C.J. van der Wal

Voorwoord

De Edese hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier" (nader te noemen VOP) is opgericht in 1952. In de beginjaren bestond de vereniging uit een kleine groep hengelsportliefhebbers die in het bijzonder onderlinge wedstrijden organiseerde. Vanaf de jaren 60 kreeg de vereniging de gelegenheid om een eigen stuk water te pachten.

De huur van visrechten op de Kreelseplas, die gelegen is op de Ginkelse heide, bood de vereniging de gelegenheid om zich te ontwikkelen tot een volwaardige en gerespecteerde club waar vele Edese vissers zich bij aansloten. De Kreelseplas was en is een begrip onder de Edese bevolking. Tot eind jaren 90, voornamelijk tijdens vakantieperioden kwamen er veel vissers en toeristen genieten van het uitzicht en de natuur. Ook nu nog is deze plas een bezienswaardigheid waar fietsers en wandelaars even tot rust kunnen komen alvorens de fiets / wandeltocht verder te zetten.

Tijden veranderen en keuzes moeten worden gemaakt. Onder druk van de natuurbescherming heeft de vereniging afstand moeten doen van de Kreelseplas en heeft daarvoor de visrechten op De Proosdijvijver verkregen. Vanaf het opstellen van haar nieuwe beleidsplan in 2009 heeft de vereniging haar beleid totaal omgegooid. Niet (alleen) haar eigen belang staat meer voorop. De vereniging is zich in gaan zetten voor het belang van de algemene hengelsport binnen de gemeente Ede. Als gevolg hiervan is in 2011 de vereniging Overkoepeling Hengelsport Ede (OHE) opgericht. Binnen de OHE participeerden meerdere hengelsportverenigingen uit Ede. De gemeente verhuurde de visrechten over de beschikbare (vis)wateren aan de OHE. Door vervolgens de visrechten onder te brengen in de gezamenlijke lijst van Nederlandse viswateren was en is het voor iedereen die in het bezit is van een VISpas mogelijk om in de Edese wateren te vissen.

Door de huurovereenkomst visrecht was de OHE verantwoordelijk voor het visstandbeheer op de Edese wateren. De OHE heeft hierbij haar verantwoordelijkheid genomen door zich proactief in te zetten voor de herinrichting van het Proosdijpark. Tijdens dit project heeft hsv VOP namens de OHE de gemeente laten zien dat zij een betrouwbare en volwaardige gesprekspartner is. Hsv VOP zet zich in voor een gezonde leefomgeving waarin de hengelsport een grote groep inwoners van Ede vertegenwoordigt. Inmiddels is het Proosdijpark met haar vijver getransformeerd tot een park waar jong en oud in goede harmonie met de natuur wandelt, sport en recreëert. Voor de hengelsport is de Proosdijvijver een echte VISparel binnen de gemeente Ede. Nu is er geen sprake meer van drie verschillende verenigingen, maar is er nog één vereniging over, de VOP. De OHE is daarmee overbodig geworden en de visrechten zijn per 1 januari 2023 overgedragen aan de VOP. De VOP behartigt nu alle belangen van de vis en de vissers in de gemeente Ede.

Voor u ligt ons visbeleidsplan waarin wij onze kennis met u delen. Met dit beleidsplan in de hand kunnen de Edese viswateren worden ontwikkeld tot mooie visparels. Visparels zijn mooie stukjes natuurrijk water in de wijken en dorpen van de gemeente Ede waarin ook gevist mag en kan worden.

1 INHOUD

1	Inhoud	5
2	Samevatting.....	7
3	Inleiding.....	8
	Aanleiding.....	8
	Achtergronden	8
	Uitgangspunten en doelstellingen visbeleidsplan.....	9
	Werkwijze en leeswijzer	9
4	Beschrijving werkgebied	10
	Gebiedsomschrijving en begrenzing	10
5	Overzichtskaart	11
6	Ontwikkelgebieden	12
7	Visrechten	13
8	Watertypering, inrichting.....	13
	Ecoscan.....	13
	Ondiepe wateren	14
9	Sportvisserij en de KRW oeverinrichting.....	16
	Hengelsport en natuurvriendelijke oevers.....	16
	Natuurvriendelijke oevers, vriendelijk voor vis en vissers	16
	Oeverbeplanting.....	18
	De vissen	19
	De visser	19
	De waterkant bereikbaar	19
	Waar komt de natuurvriendelijke oever?	20
	Onderhoud	21
	Vissenbossen	22
10	Sportvisserijtypen.....	23
11	Hengelsport voorzieningen	26
	Vissteiger	26
	Visstoep.....	28
	Financiering	30
12	Visstand beheer.....	30
	Monitoring en onderzoek	31
	Visonttrekking	33
	Visuitzettingen	35
	Vissoorten	35
	Exoten.....	36

	Karper uitzet.....	37
	Sloten en singels.....	38
	Kleine vijver	39
	Grote vijver.....	40
13	Factsheet	41
14	Sportvisregels.....	44
	1 Vispas met de daarbij behorende documenten.....	44
	2 Vispashouder vist samen met een kind jonger dan 14 jaar	44
	3 Meevis toestemming.....	44
	Detailgegevens en bijzondere bepalingen gemeente Ede	45
	Derde hengel toestemming	45
	Nachtvisverbod	45
15	Gedragscode welzijn vis	46
	Omgaan met vis.....	46
	Gedragscode.....	46
16	Controle, handhaving en sanctionering	47
	Publiekrechtelijke controle – KLPD, AID, BOA.....	47
17	Georganiseerde hengelsport.....	48
18	Educatie en voorlichting.....	49
	Jeugd viscursus.....	50
	Een visles bij jou op school?	50
19	VANG5	51
20	Loodvrij vissen	51
21	Overstort	52
22	Vissen in nood	56
23	Visie en wensen.....	57
24	Nawoord.....	59
25	Bijlagen.....	60

Literatuur

- Basisboek visstandbeheer van Sportvisserij Nederland
- Kwaliteitsbeeldenboek stedelijk water van Waterschap Vallei&Veluwe
- Website www.sportvisserijnederland.nl van Sportvisserij Nederland
- Website www.sportvisserijmidwestnederland.nl van Sportvisserij MidWest Nederland
- Website www.vooronsplezier.nl van hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier"

2 SAMEVATTING

Binnen de gemeente Ede zijn veel oppervlaktewateren. Deze wateren zijn gebieden die bij langdurige en intensieve regen onder water gezet kunnen worden om daardoor andere gebieden te beschermen. Het meeste oppervlaktewater in Ede dient om (regen)water te kunnen bergen. Naast waterberging hebben de wateren een grote natuurlijke en maatschappelijke functie. Door de juiste inrichting van de oevers en het water zijn de wateren een visparel voor de sportvisser en een ontmoetingsplek voor jong en oud waar sport, recreatie en natuur in goede harmonie samengaan.

Dit visbeleidsplan beschrijft welke maatregelen en voorzieningen nodig zijn om de Edese wateren bereikbaar en bevisbaar te maken voor de sportvisser. Er worden voorstellen gedaan over de aanleg van natuurvriendelijke oevers, hengelsportvoorzieningen en een goede visstand. Deze maatregelen dragen vervolgens bij aan een goede biodiversiteit en waterkwaliteit.

Door het uitvoeren van controles op de visserijwet en het geven van voorlichting en educatie aan de sportvisser neemt hsv VOP haar verantwoordelijkheid op het gebied van de sportvisserij en dierenwelzijn.

Sportvissers van hsv VOP zijn voor de gemeente Ede en Waterschap de ogen en oren langs de waterkant. Zij zien en melden vaak als eerste ongeregeldheden, calamiteiten en vissterfte. Doordat de leden adequaat reageren en in actie komen kan vaak erger worden voorkomen.

Hsv VOP is een proactieve vereniging en streeft naar een goede samenwerking met de gemeente Ede, Waterschap Vallei&Veluwe en andere betrokken partijen. Door gezamenlijk uitvoering te geven aan dit visbeleidsplan worden de bevisbare wateren de mooiste Visparels van de gemeente Ede.

3 INLEIDING

AANLEIDING

De gemeente Ede heeft per 1 januari 2023 haar visrechten verhuurd aan de Edese hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier" (VOP). In deze huurovereenkomst is opgenomen dat hsv VOP binnen een tijdsbestek van 3 jaar een concept visbeleidsplan voor de Edese viswateren ter goedkeuring voorlegt aan de gemeente Ede. Het visbeleidsplan dient opgesteld te worden conform de keurregels van Waterschap Vallei&Veluwe.

Het voorliggende visbeleidsplan voor de Edese viswateren is opgesteld door het bestuur van hsv VOP. Het visbeleidsplan beschrijft hoe hsv VOP haar voorgenomen beleid op toegankelijkheid en bevisbaarheid van de Edese

wateren voor de algemene hengelsport wil inrichten. In het visbeleidsplan zijn de belangen voor recreatief medegebruik voor de hengelsport, visstandbeheer, de ecologische waarde van de stedelijke wateren, controle op de visserijwet en realisatie van streefbeelden voor omwonenden opgenomen. Hsv VOP streeft naar ruimte voor sportvissen, visvriendelijk beheer en gezond water.

Foto: Banner VOP activiteiten

ACHTERGRONDEN

Hsv VOP staat er in het uitvoeren van haar beleid niet alleen voor. Binnen Sportvisserij Nederland, sportvisserij MidWest Nederland, Waterschap Vallei&Veluwe en de gemeente Ede is veel kennis en ervaring op het gebied van water- en visstandbeheer beschikbaar. Geregeld neemt hsv VOP met deze organisaties contact op voor raad en ondersteuning.

Bestuurders en vrijwilligers van hsv VOP hebben door de jaren heen deelgenomen aan diverse cursussen en trainingen om hun ervaring en kennis op het gebied van visstand- en waterbeheer te vergroten. Ook is hsv VOP via sportvisserij MidWest Nederland gesprekspartner binnen de VBC (visstandbeheer commissie) Vallei en Veluwe.

Foto: basisboek visstand beheer

Door het uitwisselen van ervaring en kennis tussen collega hengelsportverenigingen, het waterschap, beroepsvissers en de gemeente, maar ook door deelname aan buurtparticipatieprojecten en te luisteren naar buurtbelangenverenigingen weet hsv VOP wat er leeft in de wijken en dorpen. Ook weet hsv VOP waar behoefte aan is in en rondom de Edese wateren. De vissers van hsv VOP zijn de ogen en oren langs de waterkant.

UITGANGSPUNTEN EN DOELSTELLINGEN VISBELEIDSPLAN

Het visbeleidsplan beschrijft enkele doelstellingen die voortvloeien uit het beleid van hsv VOP. Concreet wordt ingegaan op de actuele situatie en de gewenste mogelijkheden voor de recreatieve en georganiseerde sportvisserij. hsv VOP bepaalt onder andere aan de hand van eigen praktijkkennis van het Edese water, onderzoek naar de verzamelde visstand- en milieugegevens (bijvoorbeeld uitslagen van viswedstrijden) op welke wijze de visserij en de visstand beheerd kan worden.

Doelstellingen visbeleidsplan:

- Het verkrijgen van inzage in de huidige en gewenste oeverinrichting ten behoeve van ecologie en toegankelijkheid voor de hengelsport,
- Het gezamenlijk vormgeven en uitvoeren van een planmatig, doelmatig en duurzaam visstandbeheer en visserijbeheer,
- Een transparante regelgeving in de sportvisserij,
- Het verkrijgen van inzage in de huidige en voorgenomen bevissing als onderdeel van een duurzaam visserijbeheer.

WERKWIJZE EN LEESWIJZER

Werkwijze

Bij het schrijven van het visbeleidsplan is gebruik gemaakt van het landelijke „sjabloon visbeleidsplan“, opgesteld door Sportvisserij Nederland. In de eerste plaats is het huidige visserijgebruik beschreven. Vervolgens zijn de wensen van recreatieve en georganiseerde sportvisserij als streefbeeld geformuleerd. Ten behoeve van de realisatie van het streefbeeld worden maatregelen voorgesteld.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 worden de inleiding, aanleiding, achtergronden, uitgangspunten en doelstellingen beschreven. In hoofdstuk 4 staat het werkgebied en gebiedsomschrijving gevolgd door hoofdstuk 5 en 6 met een overzichtskaart en een beschrijving van de ontwikkelgebieden. Vanuit hoofdstuk 7, visrechten naar hoofdstuk 8 beschrijft het visplan de watertyperingen met de gewenste inrichting. Vervolgens worden de sportvisserijtypen en hengelsportvoorzieningen (hoofdstuk 9, 10 en 11) onder de aandacht gebracht. Aansluitend komt via hoofdstuk 12 het visstand beheer, alles samen in de factsheet van hoofdstuk 13. Vanuit de sportvisregels, gedragscode welzijn vis beschrijft het visbeleidsplan hoe er wordt omgegaan met controle en handhaving langs de waterkant (hoofdstuk 14 t/m 16). We vervolgen met de georganiseerde hengelsport. Wat organiseren zij, hoe verzorgt de georganiseerde hengelsport de educatie en voorlichting aan de sportvisser (hoofdstuk 17 en 18). Als laatste beschrijft dit visbeleidsplan welke verantwoordelijkheden hsv VOP neemt ten gunste van VANG5, het loodvrij vissen en de vissen die in nood verkeren (hoofdstuk 19 t/m 22). Het visbeleidsplan sluit vervolgens af met de visie en wensen van de Edese hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier".

Het nawoord is geschreven door de voorzitter. P. Dorlas.

4 BESCHRIJVING WERKGEBIED

Alle wateren waaraan de gemeente Ede haar visrechten heeft verhuurd aan hsv VOP zijn in dit visbeleidsplan opgenomen en hebben de primaire functie van waterberging. Op de meeste wateren zijn overlopen voor uitsluitend het oppervlaktewater en/of gecombineerde riool/water overstort aangesloten. De oppervlaktewateren zijn voor de hengelsport onder te verdelen in drie categorieën.

- Sloten en singels, deze wateren liggen vooral door en langs woonwijken en zijn geschikt voor de recreatieve hengelsport.
- Kleine vijvers, gelegen midden in een woonwijk die zijn geschikt zijn voor de recreatieve hengelsport.
- Grote vijvers. Deze wateren zijn geschikt voor de recreatieve hengelsport en (mits de juiste inrichting) geschikt voor de georganiseerde hengelsportactiviteiten. De oppervlakte van deze wateren zijn groter dan 1 hectare.

GEBIEDSOMSCHRIJVING EN BEGRENZING

Dit visbeleidsplan heeft betrekking op de volgende wateren binnen de gemeente Ede.

Categorie Omschrijving;

(1) Sloten en singels, (2) Kleine vijver, (3) Grote vijver

Bennekom

Achterstraat/Kierkamperweg (2)
Ereprijs/Bevernel (2)
Molenstraat/Weegbree (2)
Kaardebol (1)

Ede

Wijk Kernhem (1)
Wijk Veldhuizen (1)
Wijk Rietkampen (1)
Wijk Maandereng (1)
Bedrijventerrein Kievietsmeent (1)
Bedrijventerrein Frankeneng (1)
Bedrijventerrein Schuttersveld (1)
Kamelenvijver Bosrand (2)
Kraatsvijver Veldhuizen (3)
Proosdijvijver Veldhuizen (3)
Sterpavijver Klaphek (3)
Stroombergvijver Frankeneng (3)
Lukkienvijver Frankeneng (3)

Ederveen

Schoolstraat (1)
Veldjesgraaf (1)
Forsythiastraat (2)
Seringstraat (1)

Lunteren

Bedrijventerrein De Stroet (1)
Hindelaan (2)
Reeënlaan (2)

Harskamp

Wormgoorlaan (2)
Heyenerf (2)

Wekerom

Het Laar (1)
De Stomphorst (2)

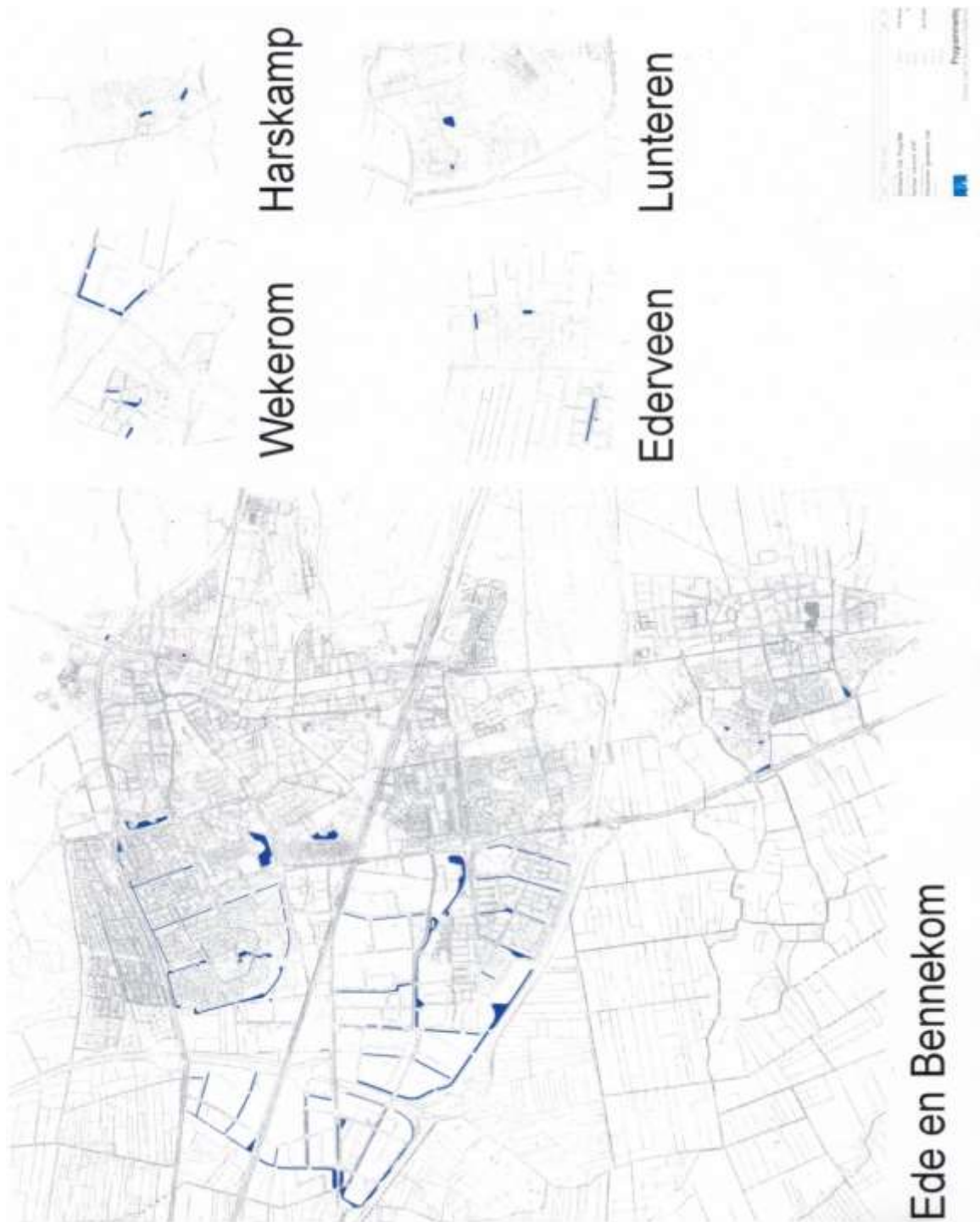
Wel opgenomen in huurovereenkomst, maar sportvissen niet toegestaan;

- Water aan raadhuisplein en Beatrixplein

Wateren in ontwikkelgebieden;

- De Slenk wijk Kernhem Ede
- Water achter de school met de Bijbel Wekerom

5 OVERZICHTSKAART

6 ONTWIKKELGEBIEDEN

Binnen de gemeente Ede wordt door het college van burgemeester en wethouders ten behoeve van realisatie woningbouw en/of bedrijventerreinen ontwikkelgebieden aangewezen. Om de lagergelegen gebieden te kunnen ontwikkelen dienen de projectontwikkelaars rekening te houden met de hoge grondwaterstand en de berging van overtollig regenwater die door de aanwezige bebouwing niet direct in de bodem weg kan zakken.

Tekening: De Slenk Kernhem

Hsv VOP is direct belanghebbende bij de realisatie van het aterbergingsgebied en is beschikbaar om samen met de projectontwikkelaars het gebied vorm te geven. De voorstellen en uitgangspunten die door hsv VOP binnen het gebied worden aangedragen zijn te herleiden uit dit visbeleidsplan.

In overleg met de gemeente Ede en de projectontwikkelaars bestaat de mogelijkheid om de nieuw aan te leggen oppervlaktewateren op te nemen in de huurovereenkomst visrecht.

Aan opname in de huurovereenkomst visrecht zijn voor de visrechthebbende de volgende voorwaarden van toepassing;

- De ontwikkelgebieden vallen onder bouwterreinen. De gemeente kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade of letsel die ontstaat bij betreding van het bouwterrein. Toegang tot het terrein is op eigen risico.
- In de bijlagekaart van de huurovereenkomst visrecht zal het gebied worden opgenomen/ingetekend als water in ontwikkeling.
- Het vissen op deze wateren wordt door de gemeente gedoogd.
- De visrechthebbende en de vissers volgen te allen tijde de aanwijzingen van de gemeente en projectontwikkelaars op.
- De visrechthebbende dient toe te zien op naleving van de landelijke regels sportvisserij en de aanvullende bepalingen betreffende de sportvisserij in de Edese wateren.
- Uitsluitend kleinschalige hengelsportactiviteiten zijn toegestaan. De visrechthebbende verzorgt de aanvragen en toestemmingen voor de organisatie van deze hengelsportactiviteiten.
- De wateren in de ontwikkelgebieden mogen pas worden opgenomen in de landelijke lijst van Nederlandse Viswateren als de gemeente Ede hier toestemming voor geeft.
- Er kan pas een factsheet voor het nieuwe viswater worden opgesteld als het water in de landelijke lijst is opgenomen.
- De visrechthebbende verzorgt de communicatie van de projectontwikkelaar naar de vissers via de verenigingsnieuwsbrief en/of website.

7 VISRECHTEN

Het visrecht is een recht om te vissen, zoals dat juridisch is beschreven in de Visserijwet (1963). "Het recht om te vissen houdt in dat met behulp van vistuigen getracht wordt vis uit het water te bemachtigen, tevens wordt er onder verstaan het uitzetten van vis". De Visserijwet benoemt tevens welke vistuigen zijn toegestaan en welke vissoorten, schaal- en schelpdieren mogen worden gevangen.

Het visrecht is voorbehouden aan de visrechthebbende. Dit is de eigenaar van de grond onder het water, de eigenaar van een heerlijk visrecht of degene die het visrecht huurt van de eigenaar. Uitsluitend de visrechthebbende is bevoegd om vis te vangen of uit te zetten. Onder het visrecht valt ook het doen van onderzoek naar de visstand en het stellen van regels aan de visserij via een schriftelijke toestemming. De visrechthebbende kan namelijk via uitgifte van een schriftelijke toestemming anderen de bevoegdheid geven om te vissen. Bij de verhuur van visrechten dient de Kamer voor de Binnenvisserij de huurovereenkomst goed te keuren. Een huurovereenkomst heeft een looptijd van zes jaar en wordt daarna automatisch verlengd. De gemeente Ede heeft haar visrechten verhuurd aan hsv VOP.

8 WATERTYPERING, INRICHTING

Watertyperingen

Binnen de gemeente Ede zijn alle wateren aangelegd voor waterberging. De wateren zijn relatief ondiep (maximaal 2 meter) en staan enkel met ondergrondse buissystemen met elkaar in verbinding. Hierdoor is onderling beperkte vismigratie mogelijk (alleen kleine vissen kunnen van het ene naar het andere water zwemmen). Deze wateren worden ook wel geïsoleerde wateren genoemd.

Aan elk afzonderlijk water is door de gemeente Ede en Waterschap een waterkwaliteitsdoel meegegeven. Dit doel omvat onder andere de diepte van het water, de soorten waterplanten en oeverbeplanting. Deze samenstelling beïnvloedt het aantal en geschikte vissoorten die in het water gewenst zijn.

ECOSCAN

In 2021/2022 zijn de **Stedelijke Wateren In Beeld** gebracht (swib-ronde). Hierbij zijn de wateren onder andere beoordeeld op oeverbeeld, waterbeeld en waterkwaliteit. Deze beoordeling wordt ook wel Ecoscan genoemd. Door de beoordelingen per waterpartij te analyseren kan het watertype worden bepaald. In het Kwaliteits-beeldenboek stedelijk water van Waterschap Vallei&Veluwe staat uitgebreid beschreven hoe de ecoscan tot stand komt. De resultaten van de ecoscan worden vervolgens door middel van een kleurenoverzicht in kaart gebracht.

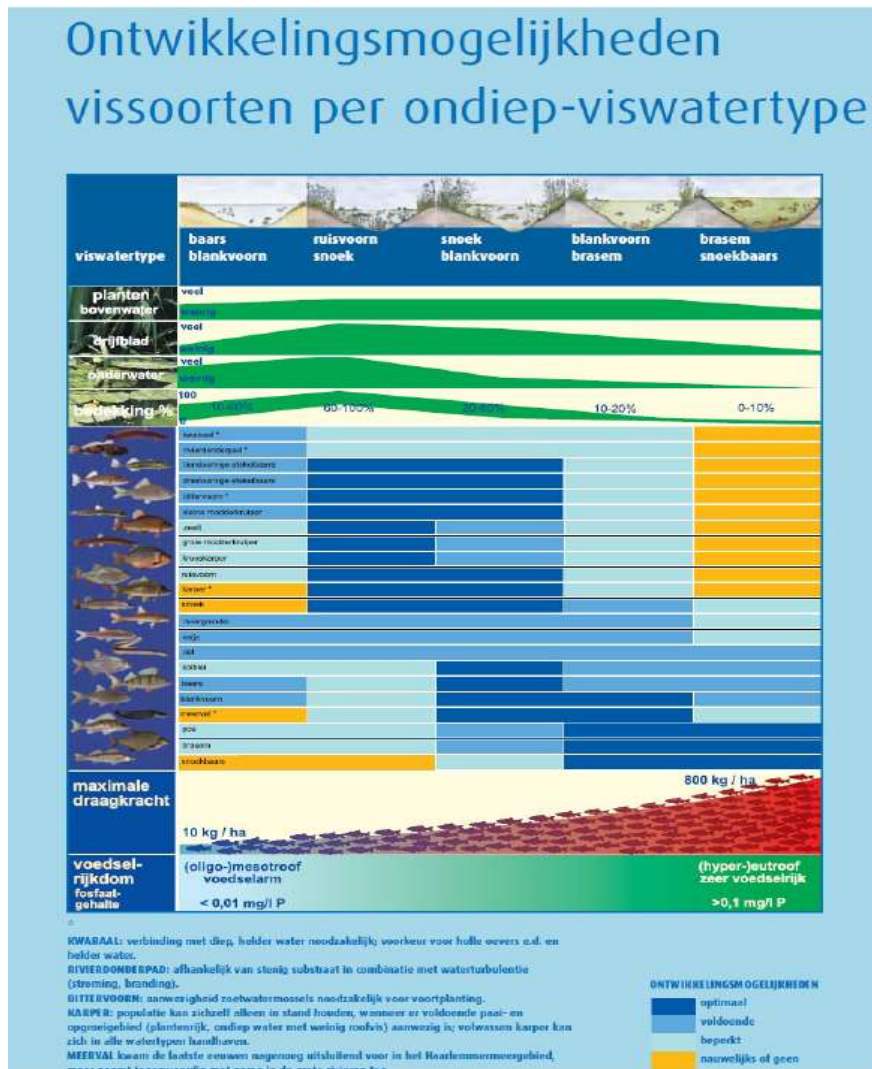

Afbeelding SWIB-ronde Ede (bijlage1)

Naast de indeling zoals in het SWIB-proces wordt gehanteerd, kunnen de viswateren ook ingedeeld worden in zogenoemde viswatertypen.

ONDIEPE WATEREN

De typering is benoemd naar de kenmerkende vissoorten van het watertype en welke ontwikkelingsmogelijkheden er binnen ondiepe watertypen zijn (zie onderstaand figuur, bijlage 2).

Baars-blankvoorn type

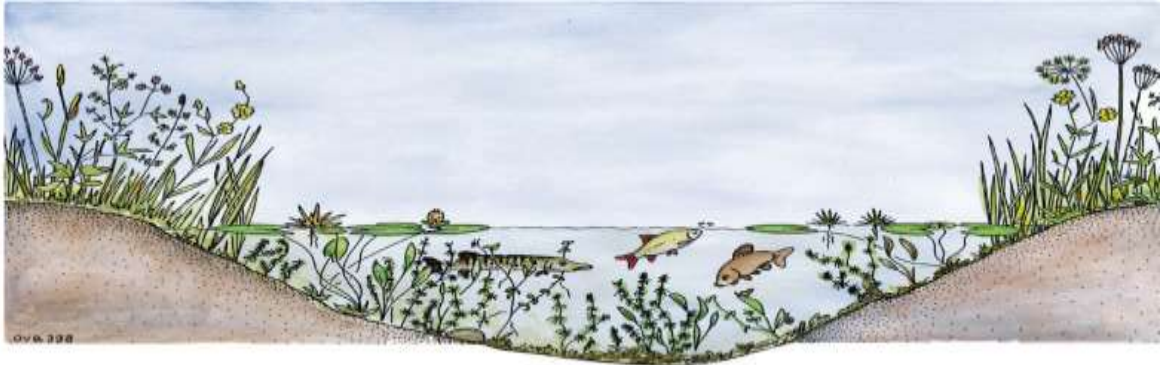
Dit type vinden we in ondiepe, voedselarme heldere wateren zonder of met weinig waterplanten. Het type is kenmerkend voor vennen, zandafgravingen en voedselarme kwelgebieden. Hier treffen we dus vissen aan die optimaal zijn aangepast om gebruik te maken van het beperkte en onzekere voedselaanbod. Deze vissen horen over het algemeen tot de kleinere soorten.

Figuur 1 Schets watertype Baars-blankvoorn

Ruisvoorn-snoekwatertype

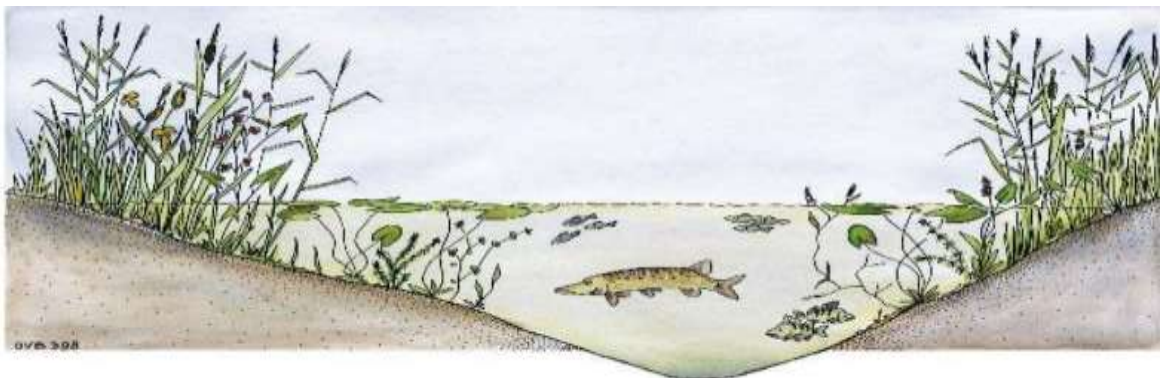
Dit type ontwikkelt zich in ondiepe, heldere wateren met iets meer voedingsstoffen en veel waterplanten. Deze wateren kenmerken zich ook door zuurstofschommelingen, omdat in de zomer door de dichte begroeiing het water verzadigd kan raken met zuurstof, maar in de winter moeten de flora en fauna het stellen met weinig zuurstof.

Figuur 2 Schets watertype Ruisvoorn-snoek

Snoek-blankvoortype

Dit type vinden we in tamelijk heldere wateren met lichte eutrofiëring: kenmerken zijn sloten, weteringen, stadsvijvers en polderplassen. Er is een matige begroeiing en redelijk doorzicht.

Figuur 3 Schets watertype Snoek-blankvoorn

Blankvoorn-brasemtype

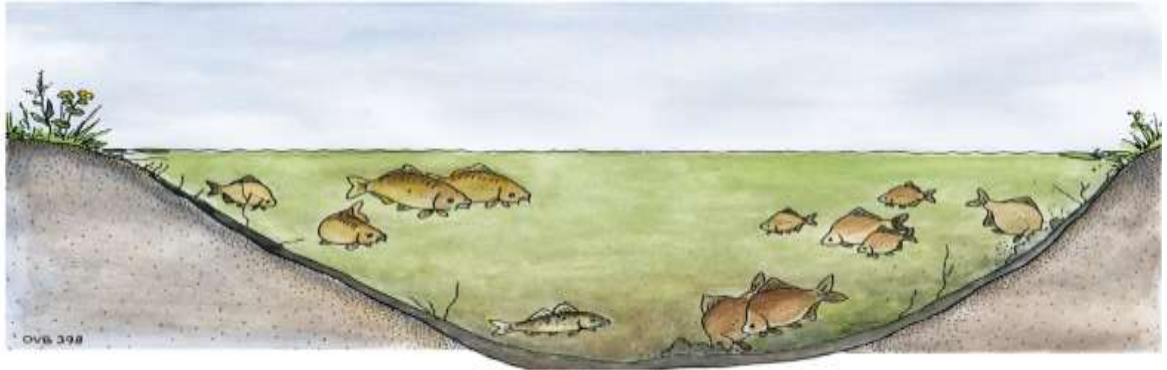
Dit type zien we in wateren met matige eutrofiëring en een beperkte begroeiing, dus stadsvijvers, meren en plassen.

Figuur 4 Schets watertype Blankvoorn-brasem

Brasem-snoekbaarstype

Dit is de karakteristieke gemeenschap van sterk geëutrofiëerde, troebele plassen en meren zonder waterplanten met troebel water en bodemomwoelende vissen. Kenmerkend voor kanalen, overstortvijvers, meren en plassen.

Figuur 5 Schets watertype Brasem-snoekbaars

9 SPORTVISSERIJ EN DE KRW OEVERINRICHTING

HENGELSPORT EN NATUURVRIENDELIJKE OEVERS

Waar water is, zijn vissers. Al sinds zijn bestaan heeft de mens gevist. Aanvankelijk uit pure noodzaak om te overleven maar ook nu nog is vissen, zij het om geheel andere redenen, voor velen een zeer belangrijk onderdeel van hun leven. In het waterrijke Nederland kan vissen, met meer dan een miljoen beoefenaars, met recht een volkssport genoemd worden. Hsv VOP telt ongeveer 2.100 leden.

Hsv VOP staat positief tegenover het natuurvriendelijker maken van oevers maar heeft ernstige bedenkingen bij de natuurvriendelijke oevers zoals je die tegenwoordig langs veel wateren aantreft.

Met de aanleg van natuurvriendelijke oevers kan een water slechts dan ook voor vis en vissers aantrekkelijker worden gemaakt indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

NATUURVRIENDELIJKE OEVERS, VRIENDELIJK VOOR VIS EN VISSERS

Al van oudsher zoeken mensen de waterkant op om tot rust te komen. In een bevolkt gebied als de wijken van de gemeente Ede en omgeving vormen de oevers van parken en sierwateren voor veel mensen dan ook een plek om even het jachtige leven te ontvluchten. Even weg uit de drukte, even lekker over het water kijken. Wateroevers vervullen daarnaast ook een ecologische functie, zoals het onderkomen voor vissen en andere dieren. Ze dienen als broedplaats en voedselgebied voor watervogels en als ecologische verbindingszone.

Het beheer van oevers wordt de laatste jaren in toenemende mate afgestemd op deze ecologische functie: harde oeverbeschoeiingen van steenstort, hardhout en metalen damwanden maken steeds vaker plaats voor een met water en oeverplanten begroeide geleidelijke overgang tussen water en land.

Foto: Baars

Hoewel nadrukkelijk gesteld moet worden dat alléén het aanleggen van natuurvriendelijke oevers niet zonder meer een verbetering van de waterkwaliteit zal brengen, kunnen ze hieraan wel een belangrijke bijdrage leveren. Roofvissen als snoek en baars hebben profijt van een plantenrijke oeverzone.

Verder bieden ondiepe, begroeide oeverzones paaimogelijkheden en een divers voedselaanbod in de vorm van allerlei kleine waterdiertjes en insecten. Vissen, maar ook watervogels en amfibieën vinden hier een rijk gedekte tafel. Natuurvriendelijke oevers kunnen een belangrijke stap zijn op de weg naar integraal waterbeheer. Een stap dichterbij helder en schoon water met een diverse flora en fauna, water waarlangs het goed toeven is. Willen we dat eigenlijk niet allemaal?

Afbeelding, natuurvriendelijke oever

OEVERBEPLANTING

De inrichting van natuurvriendelijke oevers zijn belangrijk voor de beleving, ecologische-, biologische functie en waterkwaliteit. Hsv VOP ziet veel voordelen bij de keuze van wat lagere oeverbeplanting. Door plaatselijk vaker te maaien kan riet zich minder goed ontwikkelen, blijft de begroeiing lager en is er meer variatie in kruiden. Hierdoor ontstaat in totaal meer variatie doordat hoge (riet) begroeiing afgewisseld wordt met lagere begroeiing en er ook overgangen tussen laag en hoog ontstaan. Ook neemt hierdoor neemt de biodiversiteit toe en profiteren recreanten weer van vrij zicht en vrije toegang op en tot het water.

Enkele soorten kleurrijke lage oeverbeplanting;

Lythrum salicaria
Grote kattenstaart

Jacobaea erucifolia
Kruiskruid

Filipendula ulmaria
Moerasspirea

Caltha palustris
Gewone dotterbloem

Mentha aquatica
Watermunt

Typha angustifolia
Kleine lisdodde

Lythrum salicaria
Grote kattenstaart

Butomus umbellatus
Zwanenbloem

Allium palustre
Moeraslook

Iris laevis
Blauwe lis

Crocosmia flammula
Venus Montbretia

Schizostylis coccinea
Moerasgladiolus

DE VISSSEN

Een evenwichtig opgebouwde visstand is onontbeerlijk voor een goede waterkwaliteit. Natuurvriendelijke oevers kunnen beslist een positieve invloed op de visstand in een water hebben. Het ondiepe water biedt voedsel, schuilplaatsen en paaimogelijkheden. Voorwaarde is natuurlijk wél dat de ondieptes toegankelijk zijn voor vissen! Dat betekent dat ze in directe verbinding moeten staan met het open water en niet ondieper zijn dan dertig centimeter.

DE VISSER

Om te kunnen vissen moet een hengelaar bij het water kunnen komen. Lange, ondoordringbare rietkragen maken dit dikwijls onmogelijk. Ze belemmeren bovendien vaak het zicht op het water, wat ook voor andere recreanten minder aantrekkelijk is. Eenmaal bij het water gekomen is de visser er nog niet, hij wil natuurlijk ook graag vissen! Langs veel natuurvriendelijke oevers is dat moeilijk of onmogelijk doordat het water meters uit de kant nog zeer ondiep is of zwaar begroeid met planten. Een goede natuurvriendelijke oever is ook mensvriendelijk, dat wil zeggen dat hengelaars, andere recreanten en omwonenden het water kunnen blijven bereiken.

Afbeelding, stedelijk water met gevarieerde oevers

DE WATERKANT BEREIKBAAR

Omdat bij een met riet begroeide oever mensen toch bij het water willen komen, kunnen in de rietkraag open plekken of steigers worden aangebracht.

Afhankelijk van de locatie kan gekozen worden voor kleine steigertjes of een lange steiger evenwijdig aan de oever, die bereikt kan worden via één of twee loopplankjes door de rietkraag heen. Indien enigszins mogelijk, verdient het de aanbeveling steigers zó te construeren dat ook de gehandicapte hengelaar er veilig zijn hobby vanaf kan beoefenen (informatie over visplaatsen voor invalide staat beschreven in hoofdstuk 11, hengelsportvoorzieningen).

Een natuurvriendelijke oever kan ook in de vorm van een golvende oeverlijn worden aangelegd. Vanaf de landtongetjes kan de hengelaar dieper water bereiken terwijl bij de ondieptes de natuur ongestoord haar gang kan gaan. Ook een rechte, natuurvriendelijke oever hoeft de hengelaar niet persé buitenspel te zetten.

De begroeide ondieptes kunnen op regelmatige plaatsen onderbroken worden door landtongetjes of steigertjes die reiken tot aan het diepere water. In het geval van een plasberm met een vooroever is het aanleggen van een steiger wel heel eenvoudig, De achterkant kan dan rusten op de oever terwijl de voorkant wordt ondersteund door de plaatselijk verhoogde vooroever.

Afbeelding, vissteiger aan de Kraatsvijver

WAAR KOMT DE NATUURVRIENDELIJKE OEVER?

In sloten of vaarten blijft bij voorkeur één oeverzijde voor vissers bereikbare en beschoeid, de andere zijde een natuurvriendelijke oever. Komen aan beide zijden natuurvriendelijke oevers dan kunnen bevisbare plekken beter niet recht tegenover elkaar worden aangelegd maar zodanig dat naar de natuurvriendelijke oever toe kan worden gevist. Hengelaars kijken doorgaans liever tegen een begroeide wallekant aan dan tegen elkaar en bovendien zijn de ondiepe, plantenrijke zones goede visstekken.

Hsv VOP pleit ervoor natuurvriendelijke oevers zoveel mogelijk aan te leggen op plaatsen waar toch al niet of nauwelijks mensen komen, zoals moeilijk bereikbare oevers of eilandjes. Zo blijven de recreatiemogelijkheden van een water behouden en kan de natuurvriendelijke oever in alle rust zijn werk doen.

Afbeelding, ecologische oevers aangelegd bij de Proosdijvijver

ONDERHOUD

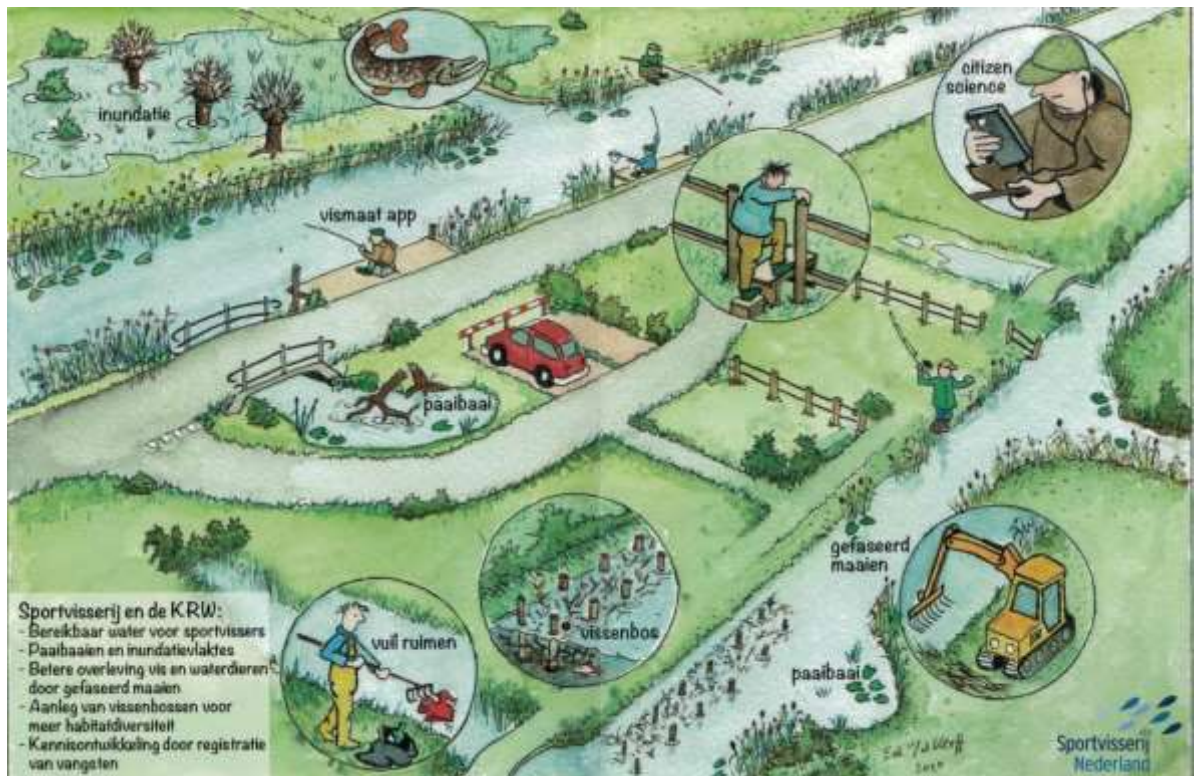
Natuurvriendelijke oevers vragen over het algemeen een intensiever beheer dan conventionele oevers. Gewaakt moet worden voor uitbreiding van de rietkragen, verlanding, dichtgroei met waterplanten en dichtslibbing van de ondiepe stukken. Drijf- en zwerfvuil blijft gemakkelijk tussen de begroeide oevers hangen en moet regelmatig worden verwijderd. De bevisbare plaatsen moeten regelmatig gemaaid worden zodat op deze plekken de waterkant goed bereikbaar blijft. Het is belangrijk dat hengelaars en anderen die de waterkant opzoeken geen modderpoel aantreffen.

Om dit te voorkomen, kunnen verharde stukken ("visstoepen") worden aangelegd zodat onderhoud verzekerd is (informatie over Visstoepen staat beschreven in hoofdstuk 11 hengelsportvoorzieningen).

De gemeente Ede en Waterschap Vallei & Veluwe hebben een gezamenlijk onderhoudsplan voor de oevers en wateren. Hsv VOP gaat geregeld op pad voor tussentijds klein onderhoud aan de beplanting langs de oevers. Door rietkragen op de visstekken terug te snoeien, zwerfvuil op te ruimen en de vlonders te ontdoen van bladval blijven de visstekken schoon en toegankelijk.

*Foto: visstoep gerecycled kunststof
Toepasbaarheid: bij smalle oevers en Watergangen*

Illustratie tekening: Europese Kaderrichtlijn Water van Sportvisserij Nederland

VISSENBOSSEN

Hsv VOP is voorstander van het aanleggen van vissengebieden in de grote wateren van de gemeente Ede. Vissengebieden bieden schuilmogelijkheden voor jonge vis en versterkt het ecosysteem in het water.

Wat is een vissengebied

Het Vissengebied bestaat uit twee palenrijen met een onderlinge afstand van 1,5 tot 2 meter. De ruimte tussen de twee palenrijen wordt opgevuld met snoeitakken van loofhout/wilgenhout. Daarbij wordt het snoeihout zo geplaatst dat zowel dichte als open structuren ontstaan, zodat zowel kleine als grotere vis tot circa 30 cm een schuilplaats kan vinden. Nadat de snoeitakken zijn aangebracht, worden de palen door middel van ijzerdraad met elkaar verbonden.

Waarom zijn vissengebieden belangrijk

Het doel is om in het bijzonder in de wintermaanden kleine vis (tot 20 cm) schuilplaatsen te bieden. 's Winters is er in stadsvijvers nauwelijks structuur

Foto: eindresultaat vissengebied

doordat de vijvers in het najaar geschoond worden. Er zijn daardoor in de winter nauwelijks schuilplaatsen voor vis. De vissengebieden moeten daarin gaan voorzien. Anderzijds verhogen de vissengebieden de productie van natuurlijk visvoedsel, omdat dood hout een belangrijke habitat is voor veel micro organismen, waterinsecten en kleine schaaldieren.

Een hoger aanbod van natuurlijk voedsel leidt tot een betere conditie van de vispopulatie. Tot slot vormen de vissengebieden extra paaipplaatsen en opgroeimogelijkheden (schuilen tegen predatie) voor jongbroed. Het uiteindelijke doel is een evenwichtige visstand waar alle jaarklassen vertegenwoordigd zijn. Dit leidt uiteindelijk tot betere flora en fauna.

Voorbeeld Locatie Proosdijvijver

De beoogde locatie is de Proosdijvijver gelegen in het Proosdijpark te Ede. De locatie van de vissengebieden in de betreffende vijver zijn op schaal gemarkeerd op onderstaande kaart. De vissengebieden worden 5/8 meter uit de oever geplaatst, zodat er ruimte blijft voor onderhoud.

Locatietekening van vier nieuwe vissengebieden (oranje streep) in de Proosdijvijver. De nieuwe vissengebieden zijn circa 20 m lang

Afmetingen

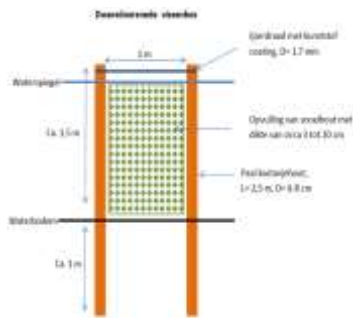
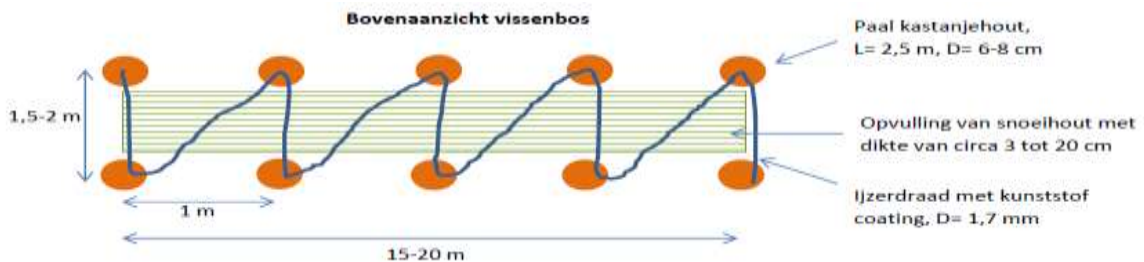
Lengte: 15-20 meter

Breedte: 1,5-2,0 meter

Hoogte: van de waterbodem tot circa 10 cm boven het wateroppervlak (circa 1,5 meter).

Constructie

De vissenbossen bestaan uit twee evenwijdige rijen palen van kastanje hout (diameter 10 cm), met daartussen takken van loofhout (wilg, els) met een dikte van 5 tot 20 cm. De palen worden in de bodem geslagen, afhankelijk van de bodemgesteldheid kan daarbij een spuitlans worden gebruikt. Zie de navolgende tekeningen en foto.

Subsidiemogelijkheden

Voor hengelsportfederaties en -verenigingen zijn er vaak diverse subsidiemogelijkheden, waarmee een deel van de aanlegkosten van vissenbossen gedekt kan worden. Een mogelijkheid die vaak wordt aangewend is het Fonds Verbetering Sportvisserijmogelijkheden van Sportvisserij Nederland. Het maximale subsidiepercentage is 50% en er geldt een minimale eigen inbreng van € 2.000,-.

10 SPORTVISSERIJTYPEN

Sportvissers in Nederland vissen op verschillende manieren en op verschillende vissoorten. De wensen en eisen die sportvissers stellen aan visstand, viswater en visstek zijn daardoor niet gelijk, maar lopen per type sportvisser aanzienlijk uiteen. Sportvissers die zich volledig richten op het vangen van één bepaalde vissoort, zullen vooral die wateren bevissen waar deze vissoort in redelijke mate kan worden verwacht. Daarnaast zijn er vistechnieken die specifieke eisen stellen aan de inrichting van de oevers en de directe omgeving. Er zijn bijvoorbeeld statische manieren om te vissen en meer actieve sportvisserijvormen, waarbij de hengelaar zich voortdurend verplaatst over, door of langs het water. Vooral jeugdige en mindervalide hengelaars stellen eisen aan de veiligheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van het water.

Op grond van de combinatie van beviste vissoorten, vistechnieken en eisen die de sportvisser stelt aan het viswater en zijn visstek, is een indeling gemaakt van acht typen sportvissers. In totaal worden 8 sportvisserijfuncties beschreven door Sportvisserij Nederland. Elk type visser stelt zijn specifieke eisen aan de beoefening van zijn sport.

De sportvisserijtypen zijn:

Recreatievisser

Het grootste deel van de Nederlandse sportvissers kan worden gerekend tot het sportvisserstype recreatievisser. Dit type omvat sportvissers die met de vaste hengel of een werphengel vooral op brasem of blankvoorn vissen. Natuurbeleving, het avontuurlijk ontspannen aan de waterkant, vormt voor deze groep vaak een belangrijk motief.

Karper visser

Karper vissers zijn grofweg in te delen in twee groepen. De ene groep wil graag veel karpers vangen en de andere groep vangt het liefst grote karpers. Dit verschil heeft belangrijke gevolgen voor de eisen die deze twee groepen aan het viswater en het visstandbeheer stellen.

Snoekvisser

Voor de snoekvisser is een gezonde snoekstand dé voorwaarde voor een geschikt viswater. Voor de snoekvisser is niet alleen de aanwezigheid van voldoende aantallen, maar ook het formaat van de te vangen snoek van belang.

Vliegvisser

Vliegvisseren vissen met imitaties van insecten en vis(larven), die door de vis vooral visueel worden waargenomen. Deze visteknik is daardoor het meest effectief in helder water. In beken worden vissoorten als beekforel, vlagzalm, kopvoorn en winde door vliegvisseren zeer gewaardeerd.

Snoekbaarsvisser

Snoekbaars is een zeer gewilde sportvis die vanaf de kant en vooral vanuit bootjes in voedselrijke, troebele en/of diepere wateren wordt bevist. Het formaat van de te vangen snoekbaars is hierbij niet van het grootste belang.

Wedstrijdvisser

Wedstrijdvisser willen in een bepaalde tijd zoveel mogelijk vis vangen. Het competitie-element vormt voor deze sportvissers het belangrijkste motief. Vooral voedselrijke wateren met harde, uniforme oevers en een dicht bestand aan witvis zijn geschikt als wedstrijdwater.

Jeugdige visser

Voor jeugdige sportvissers gelden bijzondere eisen voor wat betreft de veiligheid aan en rondom het viswater. Geschikt viswater voor de jeugd ligt in een goed bereikbare omgeving. Een gevarieerde visstand met makkelijk vangbare vissen is uiteraard een voordeel.

Mindervalide sportvisser

Mindervalide sportvissers stellen specifieke eisen aan de toegankelijkheid van visplekken en de bevisbaarheid van het water vanaf de oever. Voor deze vissers worden speciaal visvlonders en vissteigers aangelegd.

Bron:

Zoetemeyer, R.B., & B.J. Lucas, 2002. Sportvisserijgebruik: Wat willen sportvissers? Vis & Water magazine vol. 2 (4): 3-12.

11 HENGELSPORT VOORZIENINGEN

Vlakke oevers die zijn voorzien van beschoeiing met aangesloten grasland zijn goed toegankelijk en geschikt om vanaf te vissen. Ecologische oevers zijn voor de sportvisser over het algemeen slecht en/of niet toegankelijk. De sportvissers zakken weg in de modder, struikelen over gaten in de grond of er is veel oeverbeplanting aanwezig. Ook een te schuine oever belemmert de toegang tot het beschikbare viswater. Om viswateren voor de hengelsport toegankelijk te maken kan er worden gedacht aan het aanbrengen van visplekken.

In dit hoofdstuk beschrijft hsv VOP enkele hengelsportvoorzieningen die binnen de gemeente Ede zijn aangebracht, dan wel geschikt zijn om aan te leggen. Het doel van hsv VOP is dat er in ieder dorp tenminste één van de viswateren voorzien is van een vissteiger die toegankelijk is voor minder valide mensen.

In ons visbeleidsplan maken we voor het aanleggen van visplekken onderscheid in de volgende typen:

- Vissteiger (indien mogelijk toegankelijk voor minder valide mensen)
- Visstoep

** De informatie die in dit hoofdstuk staat beschreven is mede verkregen uit de door sportvisserij Nederland beschikbaar gestelde informatiebron <https://www.sportvisserij nederland.nl/hsv-service/viswaterbeheer/>*

VISSTEIGER

Een vissteiger is een verhard oppervlak van minimaal 1,50 x 3,00 meter zodat één of meerdere sportvissers gelijktijdig gebruik kunnen maken van de voorziening. Een vissteiger is goed toepasbaar bij brede vegetatierijke oevers, een steil talud of zachte oevers. Het geniet de voorkeur om een vissteiger door middel van een verhard pad toegankelijk te maken. Het oppervlak van een vissteiger dient vlak en stroef te zijn.

Foto: vissteiger gelegen aan een schuine oever, Parkrand te Ede

Foto: Vissteiger toegankelijk voor minder valide mensen, Proosdijvijver Ede

Toepasbare materialen vissteiger

Voor het realiseren van een vissteiger kan het beste gebruik worden gemaakt van de volgende materialen:

- Hardhout;
- Gerecycled kunststof.

In de onderstaande tabel zijn de voor- en nadelen van de verschillende materialen aangegeven. Daarbij zijn de globale aanleg- en onderhoudskosten inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving	Toepasbare Materiaalsoorten	
	<i>Hardhout</i>	<i>Gerecycled kunststof</i>
<i>Voordeel</i>	makkelijk aan te leggen, maatwerk mogelijk, aanlegkosten relatief laag	makkelijk aan te leggen, maatwerk mogelijk, wordt niet glad, rot en splintert niet, duurzaam, kleur vast, recyclebaar
<i>Nadeel</i>	oppervlakte wordt glad door algaanslag, materiaal kan gaan splinteren, bij fluctuerende waterstanden kan er (snel) rotting ontstaan	'Kunstmatige' uitstraling, aanlegkosten iets duurder
<i>Onderhoud</i>	Jaarlijks verwijderen algen, 1x per 2 tot 5 jaar beitsen/verven	Geen, indien nodig algen verwijderen mbv hogedrukspuit
<i>Aanlegkosten*</i>	€2.000,- tot € 3.000,-	€2.250,- tot €3.250,-
<i>Onderhoudskosten</i>	Circa 100,- tot 200,-/jaar	Geen
<i>Levensduur</i>	15-20 jaar	>40 jaar
*De globale aanlegkosten zijn gebaseerd op een vissteiger van 300x150cm op een beschoeide oever met een normaal talud verloop. De kosten zijn inclusief arbeid, materieel en leveranties van materialen		

Aanbeveling materiaalkeuze vissteiger

Voor het realiseren van vissteigers adviseert Sportvisserij Nederland gebruik te maken van gerecycled kunststof. De voordelen van dit product boven hardhout zijn:

- duurzaamheid: heeft een levensduur van minimaal 40 jaar en kan te allen tijde weer gerecycled worden tot nieuwe producten;
- onderhoudsarm: behoeft geen onderhoud, eventuele algen worden gemakkelijk met de hogedrukspuit verwijderd, hoeft niet verduurzaamd te worden d.m.v. verven/beitsen;
- verwerking: is gemakkelijk toe te passen, splintert niet;
- veiligheid: wordt niet glad bij natte weersomstandigheden.

De aanlegkosten van gerecycled kunststof ten opzichte van hardhout zijn redelijk gelijkwaardig. Bij meerdere leveranciers is het tevens mogelijk de kunststof steigers (of delen hiervan) prefab of voorberekt aan te leveren, e.e.a. afhankelijk van de omvang van de steiger.

VISSTOEP

Een goede en vaak eenvoudige manier om een visplek te realiseren is door deze in de oeverlijn aan te brengen. Dit houdt in dat de bestaande beschoeiing wordt gebruikt om de verharde visplaats tegenaan te leggen. Dit type visplaats is niet toepasbaar bij hoge rietkragen of brede natuurlijke oevers. Een visplaats in de oeverlijn kan vaak met weinig middelen gerealiseerd worden en is minder ontsierend voor de omgeving. Voor een visstoep adviseren wij een minimale oppervlakte van 1,00 x 3,00 meter zodat meerdere sportvissers er tegelijk gebruik van kunnen maken. Bij een visstoep dient rekening te worden gehouden met een goede afwatering zodat er geen plasvorming kan ontstaan. Ook een goede toegankelijkheid door een verhard pad is aan te raden.

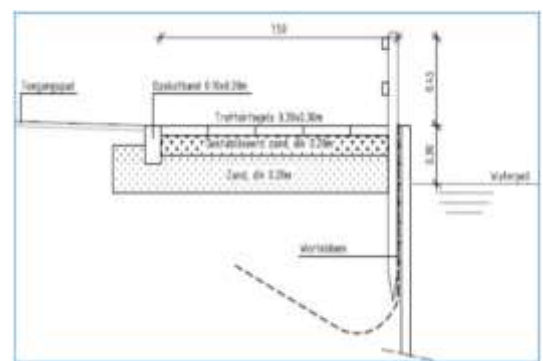
Foto: Visstoep, Dijkhof te Ede

Foto: Visstoep Stroombergvijver te Ede

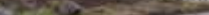
Foto: Visstoep van boomschors

Constructietekening: Visstoep aangelegd met trottoirtegels

Materiaalkeuze visstoep

Voor het realiseren van een visstoep kan het beste gebruik worden gemaakt van de volgende materialen:

- Elementenverharding, bijvoorbeeld stelconplaten;
 - Kunststof grastegels;
 - Boomschors;
 - Half verharding.
-

In de onderstaande tabel zijn de voor- en nadelen van de verschillende materialen aangegeven. Daarbij zijn de globale aanleg- en onderhoudskosten inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving	Toepasbare Materiaalsoorten			
	<i>elementenverharding</i>	<i>kunststof grastegels (gerecycled)</i>	<i>boomschors</i>	<i>half verharding</i>
<i>Voordeel</i>	aanlegkosten relatief laag, stabiele en vlakke ondergrond	makkelijk aan te leggen, natuurlijke uitstraling, duurzaam	makkelijk aan te leggen, maatwerk mogelijk, schades makkelijk herstelbaar, aanlegkosten laag, natuurlijke uitstraling	makkelijk aan te leggen, maatwerk mogelijk, schades makkelijk herstelbaar, aanlegkosten laag
<i>Nadeel</i>	Vakkundige aanleg noodzakelijk, verzakkingen, plasmvorming, schades duurder om te herstellen	hogere aanleg en onderhoudskosten, blijft na regen langer vochtig, plasmvorming, niet egaal	niet egaal, onderhoudskosten hoog, duurzaamheid, vlakheid visplaats, moeilijk begaanbaar mindervalide visser	Verzakkingen, plasmvorming, onderhoudskosten relatief hoog, moeilijk begaanbaar mindervalide visser
<i>Onderhoud</i>	Verwijderen onkruiden, herstellen verzakkingen 1x 5 jr	Grasmaaien, bemesten	Verwijderen onkruid, egaliseren, 1 x per 2 jr aanvullen boomschors	Verwijderen onkruid, egaliseren, 1 x per 5 jr aanvullen materiaal, regelmatig aanharken om mosvorming te voorkomen
<i>Aanlegkosten*</i>	€350,- tot €450,-	€400,- tot €600,-	€150,- tot €250,-	€ 250,- tot €350,-
<i>Onderhoudskosten</i>	€50,- tot €100,-	€100,- tot €150,-**	€75,- tot €150,-	€ 75,- tot €150,-
<i>Levensduur</i>	Circa 30-60 jaar	circa 30 - 60 jaar	2-5 jaar	10-15 jaar
*De globale aanlegkosten zijn gebaseerd op een visstoep van 300x200cm bij een beschoeide oever met een normaal talud verloop. De kosten zijn inclusief arbeid, materieel en leveranties van materialen **onderhoudskosten van gazon kunnen vaak bij de gemeente worden ondergebracht als zij het aansluitende gazon ook onderhouden. De visplaats wordt dan in 1 gang met de rest van het onderhoud meegenomen				

Aanbeveling materiaalkeuze visstoep

Voor het realiseren van een visstoep adviseert Sportvisserij Nederland gebruik te maken van elementenverharding. De voordelen van dit product boven de andere alternatieven zijn:

- elementenverharding zorgt voor een egale, droge en harde ondergrond waar alle sportvisserijtypen goed op kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is de afwatering van het verharde oppervlak goed te regelen;
- duurzaamheid: betonproducten hebben een levensduur van circa 60 jaar, daarna kunnen ze gemakkelijk worden hergebruikt of gerecycled;
- onderhoud: elementen verharding behoeft weinig onderhoud, bij gebruik van grote tegels zijn er weinig naden en is er weinig onkruidgroei, bij veelvuldig gebruik zal er vrijwel geen onkruidgroei zijn, anders circa 4 keer per jaar onkruid verwijderen;
- herstelwerkzaamheden: mits goed aangelegd zal er gemiddeld 1 keer per 5 jaar circa 1m² opnieuw moeten worden gelegd om verzakkingen te herstellen;

- veiligheid: dient vakkundig te worden aangelegd waardoor de kans op verzakkingen wordt verkleind. Verzakkingen kunnen voor gevaarlijke situaties zorgen voor sportvissers. De realisatie kan dan ook het beste worden uitgevoerd door een gerenommeerde aannemer of hoveniersbedrijf.

Voor een meer natuurlijke uitstraling van de visstoep kan gekozen worden voor het toepassen van kunststof grastegels of boomschors. De ondergrond zal dan echter niet geheel vlak zijn en is niet geschikt voor mindervalide sportvissers. De keuze hierin is afhankelijk van de huidige oeverinrichting. Is het een oever waarlangs een groot gazon is gelegen, dan is het toepassen van kunststof grastegels de beste keuze. Ligt de oever echter tussen het groen, dan is de toepassing van boomschors een goede optie.

FINANCIERING

Het aanleggen van sportvisserijvoorzieningen binnen de Edese wateren is voor hsv VOP een kostbare maar gewenste zaak. Naast de gereserveerde financiële middelen van hsv VOP zoekt de vereniging ook naar subsidiemogelijkheden.

Hsv VOP heeft de mogelijkheid om een financiële bijdrage aan te vragen bij het Sportforum van de gemeente Ede. Ook kan een hengelsportvoorziening worden aangedragen bij Ededoet. Hierbij kunnen de bewoners van de gemeente de vereniging, door het doneren van de €7,50 Ededoet waardebonnen, financieel ondersteunen bij de realisatie van de hengelsportvoorzieningen.

Alle viswateren binnen de gemeente Ede zijn ingebracht in de gezamenlijke lijst van Nederlandse viswateren. Hierdoor heeft hsv VOP de mogelijkheid om voor het aanleggen van hengelsportvoorzieningen een subsidieaanvraag in te dienen bij het Fonds Verbetering Sportvisserijmogelijkheden van Sportvisserij Nederland. Het maximale subsidiepercentage is 50% en er geldt een minimale eigen inbreng van € 2.000,-.

12 VISSTAND BEHEER

Ieder water binnen de gemeente Ede heeft een eigen unieke samenstelling van de visstand. De visstand wordt bepaald door de omstandigheden in het water. De inrichting (diepte, oevers, waterplanten, structuren), de waterkwaliteit (nutriënten, zuurstof) bepalen welke vissoorten aanwezig zijn en wat de verhouding is tussen de soorten. De visstand is de laatste 10-15 jaar aan verandering onderhevig als gevolg van de vermindering van de voedselrijkdom, de toenemende helderheid van het water en het ontbreken van natuurlijke structuren ten behoeve van voedsel- en schuilgelegenheid.

Voor stabiele vispopulaties is het belangrijk dat de diverse vissoorten de benodigde habitat gedurende alle levensstadia kunnen bereiken. Alleen dan kan de levenscyclus succesvol worden voltooid.

MONITORING EN ONDERZOEK

Door middel van visvangstregistratie en visserijkundig onderzoek in de waterlichamen vindt regelmatig monitoring van de visstand plaats. In de rapportages van de visstand monitoring staat een beschrijving van de visstand per waterlichaam.

In enkele wateren zijn er in het verleden door hsv VOP diverse en uitgebreide visstand onderzoeken uitgevoerd. Hierbij heeft hsv VOP een beroepsvisser ingeschakeld voor ondersteuning en uitvoering van het onderzoek. De onderzoeken zegenvisserij en Elektrovisserij zijn uitgevoerd.

Zegenvisserij

Een vistuig dat bestaat uit een bovenlijn (bovenpees) met drijvers en een verzwaarde onderpees, waartussen een netwerk is gespannen. Met de zegen wordt een stuk water ingesloten, vervolgens wordt de zegen binngetrokken. De zegen wordt gebruikt voor het wegvangen van grote hoeveelheden schubvis voornamelijk voor de verkoop als pootvis.

Elektrovisserij

Hierbij wordt gebruik gemaakt van elektrische stroom. Doordat de vissen tijdelijk worden verdoofd kunnen ze gemakkelijk met een schepnet uit het water worden gevisht. Deze vorm van visserij is positief selectief voor grotere vis. Het apparaat dient te voldoen aan internationaal geldende richtlijnen.

In het najaar van 2021 is er door de firma ATKB op de Proosdijvijver een visstand onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er een diversiteit aan wit, karper en roofvis aanwezig is. Echter de grootte van de voorn/witvis blijft achter op het gewenste resultaat. De oorzaken voor het achterblijven van maatse witvis zijn verklaarbaar door aalscholvervraat en onvoldoende schuilplekken voor de jonge vissen in het water. Ten gevolge hiervan wil hsv VOP in 2023 vissenbossen plaatsen.

Foto: Het binnenhalen van een zegennet

Bij het visstandonderzoek aan de Stroombergvijver van 2022 is er geen enkele vis aangetroffen. De oorzaak van visonttrekking/massale vissterfte is tot op heden niet opgehelderd. Hsv VOP is nog in overleg met Waterschap Vallei&Veluwe en de gemeente Ede over de toekomstige visuitzetting in de Stroombergvijver.

De kosten ± €1000,- voor een visserijkundig onderzoek zijn door hsv VOP gedragen.

Vangstregistratie

Sportvisseren kunnen via www.mijnvismaat.nl hun vangsten registreren. Ook de *vissenscanner* app van Sportvisserij Nederland verzamelt locatiegebonden gegevens over de visstand. Deze hengelvangstgegevens zijn bruikbaar als aanvulling op regulier visstand onderzoek. Bepaalde vissoorten worden namelijk vooral met de hengel goed gevangen. Daarnaast ontstaat er een continue reeks van visstand gegevens, waardoor een beter beeld ontstaat van de ontwikkeling van de visstand dan door een eenmalig onderzoek.

Een bijzondere bijdrage wordt ook geleverd tijdens het houden van viswedstrijden. Doordat een wedstrijd altijd op een uniforme manier, op vaak dezelfde locatie en met regelmatige herhaling wordt gehouden, worden veel visstand gegevens verzameld. Door het registreren van de vangsten van viswedstrijden (aantal of gewicht per uur) kunnen langjarige gegevensreeksen worden opgebouwd die inzicht geven in de trends en ontwikkeling van de visstand.

		VISVANGST REGISTRATIEFORMULIER				
Naam organisator	:	Op dit formulier dient de organisator de gevangen vis in kilo's of stuks te registreren en terug te sturen naar het secretariaat van de VOP p.a. Warande 29, 6713 RM Ede of te mailen naar: c.wal6@chello.nl				
Datum	:					
Locatie	:					
Aantal deelnemers	:					
Tijdsduur	:					
Vissoort	Naam	0-10 cm.	10-20 cm.	20-30 cm.	30 cm of >	
	Voorn					
	Baars					
	Brasem					
	Karper					
Bijzondere vangsten						

Afbeelding: registratieformulier vangsten tijdens viswedstrijden

VISONTTREKKING

Binnen de bijzondere bepalingen voor de viswateren binnen de gemeente Ede is bepaald dat er door de sportvissers GEEN vissen mogen worden meegenomen. De enige wijze waarop massale visonttrekking plaats kan vinden is;

1. Sterfte door beheer en onderhoud (baggeren, maaien, onderhoud, kunstwerken);
2. Sterfte (onttrekking) door aalscholverpredatie;
3. Sterfte als gevolg van calamiteiten, zoals riool overstort, hevige regenval, illegale lozingen;
4. Zomersterfte als gevolg van droogval of zuurstofloosheid;
5. Wintersterfte bij langdurige ijsbedekking;
6. Sterfte door microverontreinigingen en ziektes.

Ad. 1 Maaien van waterplanten en oeevervegetatie

Bijna alle wateren in Nederland worden minimaal eens per jaar gemaaid. Daarbij wordt met een maaiboot of een maaikorf de watervegetatie verwijderd. Uit onderzoek van Ravon (2015) blijkt dat tussen het maaisel vaak meer dan 25% van de vissen op de kant terecht komt (vooral kleine vis). Het maaien heeft daarmee een groot direct effect op de vispopulatie.

Indirect is er ook een effect doordat door het maaien slib wordt opgewerveld. Bij hoge watertemperaturen kan dit leiden tot acute zuurstofloosheid met sterfte als gevolg.

Maatregelen om sterfte te voorkomen zijn gefaseerd maaien, minimaal 25% van de vegetatie laten staan, het tempo van de maaiwerkzaamheden te beperken en niet te maaien bij watertemperaturen boven 20°C.

Ad. 2 Aalscholvers

Ede herbergt een aalscholver-populatie. Vis tot 40 centimeter staat op het menu van de aalscholver. Per aalscholver wordt tot 500 gram vis per dag gegeten. Hsv VOP en beroepsvissers geven aan dat aalscholvers binnen de gemeente Ede een groot effect op de visbestanden hebben.

Foto: Aalscholver met een snoek van 35cm

Oplossingen om grote effecten op de visbestanden te voorkomen zijn vooral het creëren van schuilplaatsen voor vis. In veel watergangen zijn er na het maaien van waterplanten in het najaar te weinig schuilplaatsen voor vis. In deze wateren kan het maaibeheer worden aangepast en er kunnen schuilplaatsen worden aangelegd in de vorm van bijvoorbeeld vissenbossen.

Ad 3 Calamiteiten

Een calamiteit waarbij de waterkwaliteit in het geding is kan leiden tot vissterfte. Met enige regelmaat voorkomende calamiteiten zijn riool overstorten, lozingen van schadelijke stoffen en heftige regenbuien. Bij riool overstorten en heftige regenbuien kan het zuurstofgehalte zeer laag worden, waardoor sterfte optreedt. Lozingen van schadelijke stoffen worden vaak minder snel opgemerkt en zijn soms lastig te traceren. Door snel te handelen kan sterfte worden voorkomen. Er is een protocol "Vissen in Nood" waarin precies staat wie wat moet doen bij melding over vissen in nood of dode vissen. De federatie MidWest Nederland samen met Waterschap Vallei&Veluwe beschikken over een calamiteitenteam. Deze is 24 uur per dag bereikbaar via telefoonnummer (055) 5 272 911. Zodra "Vissen in Nood" verkeren is hsv VOP erg betrokken en actief. Hsv VOP heeft zelf ook een calamiteiten protocol Overstort (hoofdstuk 20) opgesteld om ten gevolge van een overstort mogelijke vissterfte te voorkomen.

Ad 4 Zomersterfte

Bij langdurige warme perioden neemt de watertemperatuur toe en dit kan bij slechte milieuomstandigheden uitmonden in een vissterfte. Kwetsbare locaties zijn ondiepe wateren met een dikke baggerlaag als gevolg van achterstallig baggeronderhoud. Wateren op de hogere zandgronden zijn ook kwetsbaar, wanneer bij langdurige droogte het grondwaterpeil te laag komt te liggen en daardoor een watergang droogvalt met sterfte als gevolg. Een derde oorzaak van zomersterfte is overmatige waterplantengroei. Waterplanten produceren bij voldoende daglicht zuurstof, maar onder donkere omstandigheden ('s nachts en bij dichte bewolking) verbruiken de planten zuurstof. Bij massale begroeiing kan dit leiden tot extreme schommelingen in het zuurstofgehalte en zelfs periodieke zuurstofloosheid.

Oplossingen zijn het tijdig uitvoeren van baggerwerk, voldoende diepte van watergangen, maatregelen ter bestrijding van verdroging zoals het creëren van extra waterbuffers waardoor water langer kan worden vastgehouden. Verder is een extra maaironde soms een oplossing om te dichte begroeiing te verwijderen.

Ad 5 Wintersterfte

Foto: winter vissterfte

Deze vorm van sterfte komt door klimaatopwarming minder voor. Bij langdurige ijsbedekking van het water, kan het zuurstofgehalte onder het ijs zo laag worden dat vissterfte optreedt. Dit doet zich vooral voor in ondiep water en wanneer er sneeuw op het ijs ligt. Door voldoende diepte in watergangen te creëren, kan het probleem voorkomen worden.

Een vuistregel hierbij is dat afhankelijk van het visbestand en oppervlak van het water, verdiepte delen worden gecreëerd met een diepte van meer dan 1,5 meter.

Ad 6 Microverontreinigingen

In het Nederlandse oppervlaktewater komen vele microverontreinigingen voor waarvan van verschillende stoffen de effecten op vis niet bekend zijn. Voorbeelden zijn bestrijdingsmiddelen uit de landbouw en residuen van de anticonceptiepil.

VISUITZETTINGEN

Op grond van het visrecht is hsv VOP bevoegd om vis uit te zetten. Voor stabiele vispopulaties is het belangrijk dat de diverse vissoorten de benodigde habitat gedurende alle levensstadia kunnen bereiken. Alleen dan kan de levenscyclus succesvol worden voltooid.

Hsv VOP is er geen voorstander van om zoveel als mogelijk vis uit te zetten in de Edese wateren. Een te grote hoeveelheid vissen in een te klein wateroppervlak betekent dat er onvoldoende natuurlijk voedsel in het water beschikbaar is en de vissen moeten worden bijgevoerd. Door een teveel aan vis kunnen er ook gemakkelijk visziekten ontstaan met vissterfte tot gevolg. Een grote hoeveelheid aan vissen in de wateren komt de waterkwaliteit niet ten goede.

Hsv VOP maakt voor het uitzetten van vissen onderscheid tussen deze drie beheeropties; (1) Sloten en singels, (2) Kleine vijver, (3) Grote vijver.

VISSOORTEN

Alle beschikbare viswateren binnen de gemeente Ede zijn geïsoleerde wateren waar het water vrijwel stil staat. Ook de inrichting van het water en de oevers zijn bepalend voor de vissoorten die voor de Edese wateren rondzwemmen.

Vissoorten welke in de Edese wateren te vinden zijn;

Baars

Blankvoorn

Ruisvoorn

Snoek

Brasem

Giebel

Kruiskarper

Spiegelkarper

Schubkarper

EXOTEN

Hsv VOP is zich ervan bewust dat er in de Edese viswateren verschillende exoten voorkomen. Deze exoten zijn vissen en kreeften die van nature niet in Nederland voorkomen. De vissen zijn vaak door nietsvermoedende burgers in de wateren uitgezet. De reden hiervan is vaak dat de vissen te groot geworden zijn voor het aquarium of tuinvijver. Omdat de vissen hierdoor niet meer gewenst zijn worden ze in de openbare (grotere) wateren uitgezet. Vooral goudvissen en zonnebaarsen kunnen zich gemakkelijk voortplanten in de ondiepe gedeelten van de vijvers en sloten. De aanwezigheid van roofvissen houdt op dit moment de exotenpopulatie beheersbaar. Hsv VOP kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de aanwezigheid van deze exoten in de Edese wateren.

Enkele exoten die in de Edese wateren voorkomen zijn;

Koikarper

Goudvis

Zonnebaars

Graskarper

Graskarper

Ondanks dat de graskarper veel in de Nederlandse wateren te vinden is hoort deze hier niet thuis. Ook de Graskarper valt onder de exotische vissen binnen Nederland.

In wateren waar een grote hoeveelheid aan waterplanten de leefomgeving voor de vissen en flora & fauna schaadt en waar er onvoldoende mogelijkheden zijn om de hoeveelheid aan waterbeplanting kunstmatig te beheren kunnen graskarpers worden gezien als natuurlijke grasmaaiers. Binnen verschillende organisaties is er overleg of de uitzet van graskarper, in deze situaties kan worden toegestaan.

Foto Lukkienvijver Ede

Ook in Ede zijn er enkele wateren waar een overvloed aan waterbeplanting aanwezig is. Hierbij valt te denken aan de Lukkienvijver en het water voor Johannesorgelbouw. Hsv VOP is voorstander om in deze wateren een kleine hoeveelheid graskarper uit te zetten. Overleg hierover tussen de gemeente, Waterschap en hsv VOP loopt nog.

De Rode Amerikaanse Rivierkreeft (*Procambarus Clarkii*)

De Rode Amerikaanse Rivierkreeft (ook wel de *Procambarus Clarkii*) is de laatste decennia aan een sterke opmars bezig in Nederland. Door het gedrag van de kreeft en de dichtheid van de populatie kunnen de kreeften dus een ware plaag worden. Sinds 2016 staan ze dan ook de lijst van exoten en mogen de kreeften niet meer verhandeld worden of als particulier in bezit gehouden worden.

De kreeften leven voor een groot deel in het water waar ze graag in de modder gangen maken waar ze in kunnen schuilen. Je zou denken, de kreeften leven alleen in het water maar dit is echter niet het geval, je kunt de kreeften ook buiten het water tegenkomen om bijvoorbeeld voedsel te zoeken en dit doen ze dus ook regelmatig. Kreeften zijn niet heel kieskeurig met hun eten. Ze eten bijvoorbeeld planten, bladeren, voer en aas wat de sportvisser gebruikt, maar ook kleine visjes en zelfs hun eigen soort vinden ze geen probleem.

Doordat veel vijvers via duikers met elkaar verbonden zijn komen de kreeften (ook jonge kreeftjes) snel in aangrenzende vijvers en kan verspreiding razendsnel gaan.

In de Proosdijvijver heeft in 2021 en 2023 een grootschalige afvangst van de rivierkreeften plaatsgevonden. Tot op heden zijn de gemeente en Waterschap in overleg hoe de populatie van de kreeften kan worden beheerd. Hsv VOP is nauw betrokken bij dit project en zal in de toekomst helpen bij de uitvoering van het beheerplan.

Op de website www.vooronsplezier (archief 2021) is een uitgebreid verslag van de rivierkreeften in de Proosdijvijver terug te vinden.

KARPER UITZET

Een van de maatregelen die de vereniging graag wil uitvoeren is het uitzetten van karper. Het uitzetten van karper is geregeld in de landelijke Richtlijn Uitzet Karper (karperrichtlijn), die eisen stelt aan de hoeveelheid karper die mag worden uitgezet. Afwijking van de Richtlijn is mogelijk op wateren die worden aangewezen als specifieke hengelsportwateren.

Om het ideale karper bestand te bereiken is periodieke uitzet van karpers noodzakelijk. Omdat het om relatief kleine hoeveelheden gaat is het verstandig om eens per drie tot vijf jaar uit te zetten, zodat er per keer een redelijke hoeveelheid besteld kan worden. Er zijn drie beheeropties voor het karper bestand, per water zal een keuze gemaakt moeten worden welke optie wordt nagestreefd:

- Laag bestand: voor de gevorderde karpervisser, die op zoek is naar grote karpers en daar veel tijd in wil steken (de vangkans is klein). Het betreft een klein bestand (circa 5-10 vissen per hectare, in totaal maximaal 50 kg/ha). De karpers kunnen vanwege de lage dichtheid (weinig concurrentie) doorgroeien tot groot formaat (15-20 kilo per stuk).
- Gemiddeld bestand: voor de recreatie/jeugdvisser die al kennis heeft gemaakt met het karpervissen. Het betreft een flink karperbestand (20-40 karpers per hectare met een gewicht van maximaal circa 200 kilo/ha). De karpers hebben een gemiddeld formaat (maximaal 10 kilo per stuk).
- Hoog bestand: voor de beginnende (jeugd)visser die wil kennismaken met het vissen op karper. Het betreft een bestand met een grote dichtheid kleinere K2-karper (maximaal 5 kilo per stuk, >200 kilo/ha). Dit is vooral toepasbaar op kleine vijvers.

Met behulp van de 'Rekenhulp karperuitzet' kan berekend worden hoeveel karpers uitgezet moeten/mogen worden om de gewenste eindbestanden te bereiken.

Voor bijvoorbeeld de Lukkienvijver is gekozen voor beheeroptie laag. Om het streefbeeld te realiseren kan het volgende uitzetschema gevolgd worden.

Naam water	opper- vlak	Type bestand	Doelbestand karper			Uitzethoeveelheid in kg														
	(ha)*		Totaal n	kg/ha	n/ha	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030			
Lukkienvijver	2,46	laag	35	100	15	30	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20			
Totaal	6,86					30	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20			
Kosten						€ 180	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120	€ 120			

Bij de aantallen uit te zetten vissen is gerekend met het uitzetten van 2-jarige karpers met een gewicht van ongeveer 0,8 kg voor beheeroptie hoog en met 3-jarige karper met een gewicht van circa 1,8 kg per stuk voor beheeroptie laag. Deze vissen zijn weinig predatiegevoelig voor aalscholvers en hebben een hoge overleving.

SLOTEN EN SINGELS

Foto: sloot aan de schonenburg Ede

De sloten en singels binnen de gemeente Ede zijn langgerekt en zijn veelal voorzien van beschoeiing en/of een natuurvriendelijke oever. Hier en daar zijn gedeelten van het water en oevers voorzien van riet en/of lisdodden. Slechts enkele stukken oever zijn via het gras bereikbaar zodat er gevisst kan worden. Hsv VOP wil in de toekomst de visstekken aanvullen door het aanleggen van visstoepen welke makkelijk toegankelijk zijn.

De sloten en singels zijn geschikt voor de beginnende (jeugd)visser. De vereniging streeft ernaar dat er ook door de jeugdige sportvisser zeker een visje gevangen kan worden. De wateren zijn voorzien van een rijk visbestand. Hsv VOP geeft hier de voorkeur aan een gemiddeld karperbestand.

De totale hoeveelheid aan vis wordt in stand gehouden door middel van de draagkracht (natuurlijk voedsel) van het water. Mocht er door veel jongbroed een te hoge bezetting van vissen ontstaan, dan heeft hsv VOP de mogelijkheid om roofvis (baars en/of snoek) uit te zetten.

Voorbeelden natuurlijk voedsel voor de vissen

Watervlooien

Muggenlarven

Zoetwater slakjes

KLEINE VIJVER

voor de

Foto: Eendenvijver Bennekom

De kleine vijvers zijn vooral gelegen in de buitendorpen van de gemeente Ede. De oevers zijn veelal voorzien van een natuurvriendelijke oever. Hier en daar zijn gedeelten van het water en oevers voorzien van riet en/of lisdodden. Slechts enkele stukken oever zijn via het gras bereikbaar zodat er gevestigd kan worden. Hsv VOP wil in de toekomst tenminste één van de kleine vijvers binnen elk van de buitendorpen voorzien van een visvlinder die toegankelijk is mindervalide sportvisser.

De sloten en singels zijn geschikt voor de beginnende (jeugd)visser. De vereniging streeft ernaar dat er ook door de jeugdige sportvisser zeker een visje gevangen kan worden. De wateren hebben een hoog visbestand.

De totale hoeveelheid aan vis wordt in stand gehouden door middel van de draagkracht (natuurlijk voedsel) van het water. Mocht er door veel jongbroed een te hoge bezetting van vissen ontstaan, dan heeft hsv VOP de mogelijkheid om roofvis (baars en/of snoek) uit te zetten.

De kleine wateren in de buitendorpen zijn voorafgaand aan de baggerwerkzaamheden afgevisd. Dit betekent dat hier vrijwel geen vis meer in aanwezig is en er eind 2023/begin 2024 gestart zal worden met de uitzet van een kleine hoeveelheid aan vis. Op advies van Sportvisserij Nederland is hsv VOP voornemens om te starten met de uitzet van 50/60kg karper en 30/40kg Zeelt per hectare water.

Foto: Visuitzet

De mogelijkheid bestaat dat hsv VOP hier enkele tientallen witvis zoals voorn bij uitzet. Hsv VOP koopt bij voorkeur alleen witvis welke uit noodzaak weggevangen moeten worden (bijvoorbeeld door drooglegging van een water).

GROTE VIJVER

Foto: Proosdijvijver Ede

De Grote vijvers zijn vooral gelegen in Ede. De oevers zijn veelal voorzien van gras met een beschoeiing. Enkele gedeelten langs de vijvers hebben een natuurvriendelijke oever. Hier en daar zijn gedeelten van het water en oevers voorzien van riet en/of lisdodden. Vanaf de natuurvriendelijke oevers mag niet worden gevisd. Alleen vanaf de stukken oever die via het gras toegankelijk zijn kan en mag worden gevisd. Hsv VOP wil dat in de toekomst alle grote vijvers zijn voorzien van een visvlonder die toegankelijk is voor de mindervalide sportvisser.

De grote vijvers zijn (door middel van de juiste oeverinrichting) geschikt voor de georganiseerde hengelsport en de beginnende (jeugd)visser. Voor de georganiseerde hengelsport is een ruime toegankelijke oever noodzakelijk.

De vereniging streeft ernaar dat er zeker een visje gevangen kan worden. Voornamelijk tijdens viswedstrijden is het wenselijk dat er een hoog witvisbestand aanwezig is. De wateren zijn voorzien van een hoog voorn, brasem en karper bestand.

De totale hoeveelheid aan vis wordt grotendeels in stand gehouden door middel van de draagkracht van het water. Doordat er regelmatig viswedstrijden plaatsvinden, zal er door de sportvisser voldoende (natuurlijk) aas worden bijgevoerd.

Voorbeelden van aas dat door de sportvisser wordt gebruikt

Maden

Hennep

Mais

Kasters

Boilies

Pallets

13 FACTSHEET

Een factsheet bevat informatie over de ligging, het karakter, het watermilieu, de visstand en de sportvisserijmogelijkheden van het viswater. Er staan ook wensen, eisen en knelpunten vanuit hsv VOP in opgenomen. Hsv VOP gebruikt de factsheet als informatiebron voor sportvisser (de leden), maar ook voor een gemeente en voor het VBC. Op basis van de informatie uit de factsheet maakt hsv VOP eenvoudig en overzichtelijke keuzes in haar viswaterbeheer.

Tot op heden zijn er door hsv VOP niet voor alle ingebrachte viswateren aparte factsheets aangemaakt. Een voorbeeld hiervan zijn de sloten en singels in de wijk Veldhuizen. Deze sloten en singels hebben allen een zelfde water en oeverinrichting en een gelijkwaardige visstand. Voor deze wateren is een samengestelde factsheet beschikbaar.

Factsheets zijn zogeheten lopende documenten die aan een huidige situatie kunnen worden aangepast. De factsheet kan na een visuitzetting, vissterfte door overstort of een hengelsportvoorziening worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Beschikbare factsheets;

- Visparel de Proosdij
- Kraatsvijver Ede
- Singels Veldhuizen Ede
- Reeënlaan Lunteren
- Wateren in Bennekom
- Kievitsmeent Ede
- Singels Frankeneng Ede
- Lukkienvijver Ede
- Sterpavijver Ede

In de komende jaren zullen er door hsv VOP meerdere wateren worden voorzien van een eigen factsheet. Alle factsheets zijn terug te vinden op de website van de vereniging. www.vooronsplezier / viswater...

Voorbeeld Factsheet

De Proosdijvijver te Ede

[Email](#)

De Proosdijvijver te Ede

Algemene beschrijving

Coördinaten:	52.03913927884205, 5.647664165496849
Groote:	2,7 ha
Max. diepte:	3.00 meter
Gem. breedte:	40 meter
Watertype:	Stadvijver
Opgenomen in:	Gezamenlijke lijst van viswateren
Naam HSV:	Overkoepeling Hengelsport Ede

Visrecht

Verhuurder visrecht: Gemeente Ede

Visrecht hengelsportvereniging: Volledig visrecht gehuurd van eigenaar

Huidige ecologie & milieu

Waterplantenbedekking zomer:

Totaal waterplanten:	15%
Boven waterplanten:	15%
Drijfbladplanten:	0%
Onderwaterplanten:	0%

Milieu overig:

Doorzicht:	< 40cm
Bodemsoort:	Zand
Bagger:	0 - 40 cm
Vismigratie mogelijk:	Nee
Waterberging overstortlocatie	

Meest voorkomende vissoorten:

Karp

Viswatertype:

Blankvoorn-Brasem viswatertype

Baars

Blankvoorn

Sportvisserij

Recreatievisser

Wedstrijd locatie

Meest gewaardeerd door de sportvisser:	- Viswater gelegen op in het Proosdijpark binnen de bebouwde kom - Belangrijk viswater voor recreatieve bevissing en viswedstrijden - De visvijver is in 2020 benoemd tot VISPareil van de gemeente Ede - Groot karperbestand
Belangrijkste knelpunten / wensen	- Ontkoppeling overstort
vanuit sportvisserij:	- In deze vijver zijn er weinig schuilplaatsen voor jonge vis aanwezig - Realisatie van schuilplekken -
Sportvisserij	
Omschrijving wedstrijdtraject(en)	Viswedstrijdtraject aanwezig (zie reserveringen op www.voornspiezier.nl)
Bijzondere regels	- A.P.V.; Artikel 2.4.25 Nachvisverbod is <u>niet</u> van toepassing op dit water - Het is verboden drijvend te vissen en vis mee te nemen. - Beperkt voeren is toegestaan - Gebruik van aardappel en kleurstof in voer en aas is verboden - Het is verboden om te vissen vanaf niet toegankelijke oevers (tussen riet, bomen en struiken) - Het is verboden om Snoek of karper in je bezit, leefnet of ander bewaarmiddel (bewaarzak, of langdurig in recovery sling) te bewaren. Deze soorten moet onmiddellijk na de vangst levend in hetzelfde water worden teruggezet!
Aanwezige voorzieningen	Aan de zijde van de Kastelenlaan ligt een grote vlinder welke bereikbaar is voor de minder valide visser
Aantal vissers gedurende de dag in de zomerperiode	ma./vr. 6 vissers za./zo. 10 vissers topdag 20 vissers
Visserijbeheer	
Vissterfte (laatste 5 jaar)	Jaarlijks is er ten gevolge van overstort een kleine vissterfte
Visuitzettingen (laatste 10 jaar)	2016 Diverse soorten vis o.a. voorn, baars, karper zie foto's 2018 Diverse soorten karper zie foto's 2019 Aanvulling karperbestand (n.a.v. het afvissen van de Heidebloem) zie foto's
Visonttrekking	Nee
Visserijkundig onderzoek uitgevoerd	2021 Uit het visserijkundig onderzoek is gebleken dat de kleine vissen te weinig schuilplekken hebben om door te kunnen groeien tot volwassen vissen.
Overige bijzonderheden	In deze vijver zijn erg veel rode Amerikaanse rivierkreeften
Wensen/actieplan komende jaren	
Wensen	- Verminderen van hoeveelheid rivierkreeften - Herstel van oevers (verzakking en erosie t.g.v. graven van hollen door de rivierkreeft)
Actieplan	2021 Terugdringen van hoeveelheid rivierkreeften middels afvangen. 2022 Aanbrengen van extra schuilplaatsen t.b.v. de vis 2023 Herstel van beschoeling en oevers
Overige bijzonderheden	Het visrecht van de meeste wateren binnen de Edese gemeentegrenzen wordt gepacht door de Overkoepeling Hengelsport Ede (O.H.E.) De O.H.E. bestaat uit de leden; Voor Ons Plezier- Ede (VOP).
Mutatie datum	Januari 2022

14 SPORTVISREGELS

Om in de Edese wateren te mogen vissen is er toestemming nodig van de visrechthebbende vereniging. Hsv VOP heeft de Edese viswateren opgenomen in de Landelijke lijst van Nederlandse Viswateren. Dit betekent dat de sportvisser op één van de volgende voorwaarden in deze wateren mag vissen.

1 VISPAS MET DE DAARBIJ BEHORENDE DOCUMENTEN

De sportvisser is in het bezit van een (Jeugd)VISpas + Landelijke lijst van Nederlandse viswateren (Boekje) of de Visplanner App (Android of iOS) gekoppeld aan je VISpas-nummer.

Afbeelding: VISpas

2 VISPASHOUDER VIST SAMEN MET EEN KIND JONGER DAN 14 JAAR

Een sportvisser die in het bezit is van een VISpas (met de daarbij behorende documenten) is bevoegd om met twee hengels te vissen. Mocht hij/zij een persoon jonger dan 14 jaar als introducee mee willen laten vissen, dan kan dit door zelf met één hengel te gaan vissen. Hierbij kan ook de introducee onder begeleiding en toezicht van de vispashouder met één hengel vissen.

3 MEEVIS TOESTEMMING

De meevistoestemming is een schriftelijke toestemming voor één persoon om één dag gratis mee te mogen vissen met een vispashouder in een landelijk ingebracht water dat is opgenomen in de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren. Als lid van hsv VOP (vispashouder) kun je dus familie, vrienden of kennissen die geïnteresseerd zijn gratis een dag meenemen om kennis te maken met het vissen. Daarmee wordt de drempel verlaagd voor mensen die het vissen een keer willen proberen. Zij hoeven niet meteen een VISpas aan te schaffen en lid te worden van een vereniging. De meevistoestemming is alleen geldig als gevist wordt samen met de vispashouder, onder dezelfde voorwaarden. De meevistoestemming is alleen overdag geldig en voor maximaal 2 hengels.

Afbeelding: Promotiefolder

DETAILGEGEVENS EN BIJZONDERE BEPALINGEN GEMEENTE EDE

Detailgegevens

Vissen binnen de gemeente Ede is toegestaan, uitgezonderd:

De Kreelseplas en het Heidebloempje gelegen op de Ginkelse heide, de wateren aan het Beatrixplein, de privé-vijver aan de Raadhuislaan (het water naast het gemeentehuis te Ede) en de wateren gelegen op het defensie terrein te Harskamp.

Afbeelding: Visplanner-app

Bijzondere bepalingen

- Het is verboden om vis mee te nemen.
- Beperkt voeren is toegestaan.
- Het is verboden om te vissen vanaf niet toegankelijke oevers (tussen riet, bomen en struiken).
- Het is verboden om Snoek en karper in je bezit, leefnet of ander bewaarmiddel (bewaarzak, of langdurig in recovery sling) te bewaren. Deze soorten moet onmiddellijk na de vangst levend in hetzelfde water worden teruggezet

DERDE HENGEL TOESTEMMING

Voor alle openbare wateren binnen de gemeente Ede is het **NIET** toegestaan om te vissen met drie hengels.

NACHTVISVERBOD

Voor alle openbare wateren binnen de gemeente Ede (uitgezonderd de Lukkienvijver) geldt dat het verboden is om te vissen tussen 22.00 en 6.00 uur.

Zie Art.2.4.25 Algemene Plaatselijke Verordening Ede. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:

- a. een door de burgemeester aangewezen visvijver;
- b. de vereniging aan wie de burgemeester voor een bepaalde dag of periode ontheffing heeft verleend.

15 GEDRAGSCODE WELZIJN VIS

Foto: Ruisvoorn

De maatschappelijke aandacht voor dierenwelzijn is de laatste jaren sterk gegroeid. De groeiende overtuiging is dat dieren een intrinsieke waarde hebben en pas op de tweede plaats van nut kunnen zijn voor de mens. Deze visie op natuur is ook van invloed op de sportvisserij.

Wetenschappers zijn er niet over uit of vissen pijn beleven. Ze kennen de mate van bewustwording en de daarmee samenhangende beleving van pijn bij vissen niet. Als wordt beweerd dat vissen pijn beleven dan is dat zonder onderbouwing en op emotie. Dat neemt niet weg dat sportvissers hun verantwoordelijkheid moeten nemen en zeer zorgvuldig met de vis omgaan.

OMGAAN MET VIS

Als actieve natuurdeelnemers dragen sportvissers extra verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige omgang met vis. Die verantwoordelijkheid néémt de hengelsport ook. Dat doen we onder meer door het organiseren van Vislessen op basisscholen, waarin kinderen leren hoe vissen leven, hoe je ze vangt én hoe je ze op een verantwoorde manier onthaakt, vasthoudt en terugzet. Jaren geleden is het gebruik van levende aasvis al verboden en voor het bewaren van vis zijn strikte richtlijnen. Het aanbod aan vishaaktypen en -soorten is volop in ontwikkeling. Vishaken hebben steeds vaker microscopische weerhaakjes ('microbarbs') of zijn zelfs volkomen weerhaakloos.

GEDRAGSCODE

Foto: Karper uitzet

Zorg voor vissenwelzijn komt uiteindelijk aan op het juiste gedrag van de individuele sportvisser. Om ook daarin te kunnen sturen, bestaan onder meer de Gedragscode welzijn Vis en de internationale EIFAC/FAO-code. De strekking van beide documenten is dat sportvissers te allen tijde respectvol en met gezond verstand met natuur om dienen te gaan en met vissen in het bijzonder.

16 CONTROLE, HANDHAVING EN SANCTIONERING

Onder controle wordt verstaan het controleren op het in bezit hebben van geldige visdocumenten en op het naleven van de in de visserijwet en de schriftelijke toestemming opgenomen bepalingen en voorwaarden. Er zijn twee vormen van controle: publiekrechtelijk en privaatrechtelijk. Publiekrechtelijke controle wordt uitgevoerd door beëdigde ambtenaren (Politie, AID of BOA), privaatrechtelijke controle wordt uitgevoerd door vrijwilligers zonder strafrechtelijke bevoegdheid.

De sanctionering is wettelijk geregeld. Per overtreding zijn boetebedragen vastgesteld. Deze zijn te vinden op de website van Sportvisserij Nederland.

PUBLIEKRECHTELIJKE CONTROLE – KLPD, AID, BOA

De publiekrechtelijke controles in de gemeente Ede kunnen worden uitgevoerd door KLPD, plaatselijke politiekorpsen, politiemilieudienst, Handhavers van de gemeente, Boa's in dienst van de hengelsportfederatie MidWest Nederland.

Boa's sportvisserij

Landelijk zijn er ongeveer 100 Boa's door de sportvisserijorganisaties aangesteld. Jaarlijks voeren zij zo'n 40.000 controles uit. Registratie van de controles gebeurt via het online registratieplatform www.boaregistratie.nl. Op basis van de registraties kan de naleving van regels worden geëvalueerd. De afgelopen jaren schommelt het aantal sportvisserijwaarschuwingen voor een proces-verbaal wordt uitgeschreven op ongeveer 5%, in meer dan de helft van de gevallen gaat het om het niet kunnen tonen van een VISpas.

Privaatrechtelijke controle

Foto: controle sportvisserij

De Edese hengelsportvereniging VOP heeft zes eigen hengelsportcontroleurs. Om deel te kunnen nemen aan het team controleurs is het volbrengen van de cursus controle sportvisserij bij Sportvisserij Nederland verplicht. Informatie over de cursus is na te lezen op de site van Sportvisserij Nederland. Als de opleiding bij sportvisserij Nederland is afgerond worden de hengelsportcontroleurs voorzien van een controlepas en duidelijk herkenbare kleding.

Bevoegdheden hengelsportcontroleurs

De controleurs zijn "gewoon" burger dus zij hebben geen opsporingsbevoegdheid. Wel mogen zij iemand vragen stellen en de gegevens van de sportvisser noteren. Daarnaast mogen zij bij het constateren van een overtreding als vertegenwoordiger van de vereniging de visdocumenten innemen. De VISpas (bewijs van lidmaatschap van de uitgevende vereniging) en de lijst(en) van wateren blijven namelijk eigendom van de vereniging die deze documenten heeft uitgereikt. Dit is ook vermeld op pagina 3 van de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse viswateren.

Neemt een controleur documenten in omdat de sportvisser de regels overtreedt, dan moet de controleur de ingenomen documenten direct afgeven bij het dagelijks bestuur van de vereniging. De controleur moet hierbij de reden aangeven waarom de documenten zijn ingenomen. Het dagelijks bestuur neemt vervolgens contact op met het dagelijks bestuur van de vereniging waarvan de visser lid is. Het bestuur van de vereniging waarvan de visser lid is, besluit daarna of er een sanctie wordt ondernomen/gegeven tegen dit lid en of deze zijn visdocumenten terugkrijgt of niet.

Bron: Sportvisserij Nederland

17 GEORGANISEERDE HENGELSPORT

Hsv VOP organiseert diverse hengelsportactiviteiten per jaar. Jong en oud, leden maar ook niet leden kunnen hieraan deelnemen. Het uitgebreide programma aanbod van hsv VOP is terug te vinden op www.vooronsplezier.nl

Hsv VOP is door de gemeente Ede aangewezen als visrechthebbende. Hsv VOP streeft ernaar om alle zusterverenigingen en lokale organisaties de mogelijkheid te bieden om in de Edese wateren hun viswedstrijden te houden. Voor het mogen houden van een viswedstrijd binnen de Edese wateren dient toestemming te worden verleend door het bestuur van hsv VOP.

Hengelsportverenigingen hebben de kennis en kunde in huis om hun activiteiten op verantwoorde wijze te begeleiden. De deelnemers aan deze hengelsportactiviteiten zijn over het algemeen in het bezit van een Vispas.

Organisaties die geen hengelsport achtergrond hebben kunnen ook een aanvraag voor het houden van een hengelsportactiviteit bij het bestuur van hsv VOP indienen. Het bestuur zal in deze situatie de aanvragende organisatie een schriftelijke toestemming zoals bedoeld in artikel 21 van de visserijwet 1963 geven.

Foto: Tent jeugdviscursus

Hoe toestemming voor het houden van een hengelsportactiviteit kan worden aangevraagd als mede de voorwaarden die gelden bij de toestemming voor het mede gebruik visrecht van hsv VOP staat beschreven op de website van de vereniging op de webpagina "Aanvraag viswedstrijden binnen de gemeente Ede".

18 EDUCATIE EN VOORLICHTING

Leren vissen gaat niet vanzelf, daar moet je wel wat voor doen. Hsv VOP is een vereniging die haar verantwoordelijkheid voor educatie en voorlichting over vissen, vissenwelzijn en de hengelsport zeer serieus neemt. Naast de informatie die beschikbaar word gesteld door sportvisserij Nederland voorziet ook hsv VOP de vissers van de nodige informatie via haar website en de document controles langs de waterkant. Ook door het organiseren van meerdere jeugd viscursus dagen en verzorging van vislessen op de basisscholen draagt hsv VOP bij aan het verantwoord vissen.

Foto: Het Visblad

De sportvisserij zet een breed scala aan instrumenten in om de aangesloten sportvissers met succes en met respect voor vis en het milieu te laten vissen.

- Sportvisserij Gedragscode welzijn vis: deze internationaal afgestemde gedragscode is breed gecommuniceerd via eigen media kanalen naar de leden. Deze gedragscode is vertaald en doorgevoerd in diverse afzonderlijke gedragsregels.
- Gezamenlijke lijst viswateren bij de VISpas: in dit document staan diverse gedragsregels hoe om te gaan met het welzijn van vis, het milieu en de veiligheid op en aan het water.
- Brede voorlichting via halfjaarlijks Visblad aan alle leden: tweemaal per jaar ontvangen alle leden het Visblad. In het Visblad staan met grote regelmaat artikelen waar een weidelijke omgang met vis, zorg voor het milieu en veiligheid worden benoemd.
- Instructies over hoe te vissen: er zijn diverse instructiefolders en - filmpjes beschikbaar gesteld.
- VISTv: Eigen TV-programma van Sportvisserij Nederland dat wordt uitgezonden op RTL 7. Jaarlijks worden 12 afleveringen gemaakt.
- Vislessen: op aanvraag verzorgen instructeurs (vismeesters) van de sportvisserij een visles op basisscholen. In de lessen wordt uitleg gegeven over de biologie van de vis, hoe vis te behandelen en hoe gevist dient te worden.
- Jeugdcursus: hengelsportverenigingen verzorgen jeugdcursussen voor (nieuwe) jeugdleden. Hierin krijgen de leden uitleg over het vissen, de biologie en de omgang met gevangen vis.
- Jeugdevenementen: landelijk, regionaal en lokaal worden jaarlijks vele evenementen georganiseerd gericht op de jeugd. Bijvoorbeeld *jeugd roofvisdagen*, *karper kamp* of de *Jeugd kijk- en doedagen*. De jeugd leert over vistechnieken, maar krijgt ook informatie over milieu en het onderwaterleven.

JEUGD VISCURSUS

De jeugdviscursus die hsv VOP organiseert is door de jaren heen binnen de gemeente Ede een begrip geworden. Al honderden kinderen hebben hier in de afgelopen jaren aan deelgenomen.

Logo: 't Guppy

Onder begeleiding van deskundige sportvissers leert de jeugd wat de spelregels van het sportvissen zijn en hoe zij op een verantwoorde wijze om moeten gaan met de gevangen vis.

De cursisten leren hoe een vistuigje moet worden gemaakt, welke aas en voersoorten beschikbaar zijn en welke vissoorten er in de Edese wateren voorkomen. Het grootste gedeelte van de middag staat hierbij in het teken van het zelfstandig en verantwoord leren vissen in de praktijk.

Deelname aan deze jeugdviscursus is altijd gratis.

EEN VISLES BIJ JOU OP SCHOOL?

Hsv VOP organiseert speciale vislessen op de Edese basisscholen! Een hele les over vissen door een echte vismeester en dan 's middags ook nog eens met de hele klas vissen!

De visles

Een vislesprogramma bestaat uit twee delen: ruim een uur visles en twee uur visexcursie. 's Ochtends komt in de visles aan bod welke vissen in Nederland leven, hoe groot ze worden, wat ze eten, hoe ze onder water kunnen ademen en nog veel meer interessante weetjes.

Ook komen visvragen aan bod van de leerlingen uit de klas. Wat is de grootste vis die je in Nederland kunt tegenkomen? Hoe oud kan een snoek worden? Waarom heeft een stekelbaars stekels? Op al die vragen krijg je antwoord. Tijdens de visles krijgt de hele klas een superleuk lespakket en het boekje 'Vissen Doe Je Zo', vol tips en trucs voor het vissen met de vaste hengel.

Foto: Zoekkaart Vissen

De visexcursie

Na de visles gaat de hele klas naar de waterkant om 's middags lekker te vissen in een water in de buurt van school. Daar zorgen de vismeester en een team van viscoaches dat ook de kinderen die nog nooit hebben gevestigd, een visje kunnen vangen. Ook helpen ze bij het lokken van de vis en natuurlijk het onthaken. Aan het eind van de vismiddag bekijken ze met de hele klas welke vissoorten er allemaal zijn gevangen. De visexcursie is altijd heel erg leuk en alle kinderen die eraan meedoen zijn super enthousiast. Zelfs als het regent!

De vislessen worden gehouden van mei t/m september en zijn helemaal gratis!

19 VANG5

De Edese hengelsportvereniging "Voor Ons Plezier" heeft er 'schoon' genoeg van: zwerfafval in en rond het water.

Onder de naam Vang5 is Sportvisserij Nederland gezamenlijk met de federaties en hengelsport-verenigingen een grootschalige opruimactie gestart. Met Vang5 roepen we alle sportvissers op tijdens of na het vissen ten minste 5 stuks afval (of 5 minuten) op te ruimen op en rond zijn of haar visstek. Als elke visser dat één keer per jaar doet, scheelt dat maar liefst 10 miljoen stuks afval. Een enorme impact op het zwerfafvalprobleem!

Logo: Vang5

- Hsv Voor Ons Plezier geeft het goede voorbeeld door tijdens al haar activiteiten de VANG5 actie onder de aandacht brengen.
- Rondom onze verenigingsactiviteiten ruimen wij de rommel langs de waterkant op en laten we de waterkant schoon achter.
- Onze controleurs brengen de VANG5 actie tijdens de controleronde 's langs de waterkant onder de aandacht bij de vissers.
- Tijdens (jeugd)cursusdagen informeren we de deelnemers over het belang van de schone waterkant en de VANG5 actie.
- Tijdens diverse activiteiten worden onder de deelnemers VANG5 opruimsets als prijs weggegeven en/of verloot.

Speciaal voor Vang5 zijn complete opruimsets (grijpers, zakken, handschoenen) beschikbaar. Op de website Vang5 van Sportvisserij Nederland zijn de opruimsets bestelbaar.

Hsv Voor Ons Plezier wil graag dat zoveel mogelijk sportvissers meedoen met deze mooie landelijke actie.

Hoe kunnen de vissers meedoen? Heel makkelijk! We vragen niet meer dan 5 minuten om rondom de visstek afval mee te nemen als het er ligt. De visser hoeft dus niet speciaal de deur uit om er naar op zoek te gaan, maar dat mag natuurlijk wel.

20 LOODVRIJ VISSEN

Onze vereniging ondersteunt van harte de zogenaamde 'Green Deal Sportvisserij'. Deze overeenkomst tussen diverse ministeries, de Unie van Waterschappen, Natuurmonumenten, Dibevo en Sportvisserij Nederland heeft als doel de komende jaren het gebruik van lood binnen de sportvisserij volledig af te bouwen.

Afbeelding: Loodalternatieven

Lood wordt door sportvissers veelal gebruikt als werpgewicht en komt - door verlies - soms in het water terecht. Lood is een ongewenste stof, giftig voor mens en dier. Op veel plekken in de samenleving is daarom het gebruik van lood al teruggedrongen en/of verboden. Denk aan benzine, verf, waterleidingen en bij de jacht.

Een beter milieu begint bij jezelf

De Nederlandse hengelsport zet zich al jaren in voor een schoon watermilieu en daar hoort het giftige lood niet in thuis. Sportvisserij Nederland, de federaties, maar ook onze vereniging leveren een belangrijke bijdrage aan de uitvoering van deze Green Deal. Een beter milieu begint immers bij jezelf.

Loodalternatieven

Het bevorderen van het gebruik van alternatieven zoals steen, beton en ijzer vormt de basis van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. Dit vraagt om een intensieve campagne naar de sportvissers om bewustwording en vraag te creëren en tegelijkertijd acties naar de hengelsporthandel om veel meer alternatieven aan te bieden en de verkoop van lood te stoppen.

Doel

Doel van de Green Deal is om het loodgebruik in de sportvisserij - inclusief het gevaarlijke zelf gieten van lood - binnen drie jaar fors te verminderen en vóór 2027 helemaal te stoppen. Bij onvoldoende voortgang zal regelgeving worden ingezet.

21 OVERSTORT

De vijvers en watergangen in de parken en woonwijken zijn meer dan een fijne plek om te genieten van de buitenlucht, een hengeltje uit te werpen of te

genieten van de natuur. De watergangen en vijvers hebben een belangrijke rol in het waterbeheer. Zo wordt het grondwater op peil gehouden en wordt hemelwater dat niet door de riolering verwerkt kan worden opgevangen in het oppervlaktewater, waarmee wateroverlast op ongewenste locaties voorkomen wordt.

Foto: Informatiebord Visparel De Proosdij

Tijdens hevige regenval kan er een overstort plaats vinden op het oppervlaktewater. Deze overstorten uit het riool zorgen er wel voor dat vervuild water in de vijver of watergang komt met alle gevolgen van dien. Als vereniging zien wij een rol weggelegd om ervoor te zorgen dat de negatieve effecten (zoals vissterfte) zoveel mogelijk beperkt worden.

Rioolstelsel

Afbeelding: Rioolsystemen

Er zijn binnen de gemeente Ede twee verschillende rioolstelsels. Van oudsher kennen we de gemengde riolering waarmee afvalwater en regenwater gemengd wordt afgevoerd naar de zuivering. Op het moment dat oude riolering aan vervanging toe is of bij de aanleg van nieuwe riolering wordt tegenwoordig een gescheiden riolering aangelegd.

Bij een Gescheiden rioolstelsel wordt het afvalwater van huizen en bedrijven rechtstreeks bij de riool waterzuivering aangeleverd, gezuiverd en op het oppervlaktewater geloosd.

Regenwater gaat niet naar de waterzuiveringsinstallatie maar infiltreert in de bodem of wordt afgevoerd naar oppervlakte water. Het is belangrijk dat afvalwater niet in het regenwater stelsel terecht komt. Dit afvalwater komt dan rechtstreeks in het oppervlakte water terecht. Meer uitleg over het rioolstelsel kunt u vinden op: <https://www.riool.info/soorten-riolering>.

Vijvers en sloten ten behoeve van waterberging

Binnen de gemeente Ede liggen verschillende sloten en vijvers, ook wel watergangen genoemd. Deze watergangen liggen verdiept in de grond en het waterpeil staat hierin ongeveer gelijk met het omliggende grondwaterpeil. Bewoners zien de vijvers en sloten vaak als een klein stukje natuur dat een mooi uitzicht biedt en waar watervogels hun thuis hebben. Echter niet alles is wat het lijkt.

Alle watergangen binnen de gemeente Ede hebben de primaire functie van waterberging. Mede door de aanwezigheid van deze watergangen en vijvers kan het grondwaterpeil op de gewenste hoogte worden gehouden en hiermee o.a. voorkomen worden dat kelders onder water komen te staan. De gemeente Ede heeft de zorgplicht voor grondwaterbeheer en moet structurele grondwateroverlast voorkomen. Waterschap Vallei&Veluwe is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Betonnen bakken en vijvers dienen als overstort locatie

In de wijken waar een gemengde riolering ligt wordt afvalwater vermengd met regenwater. Dit wordt gezamenlijk afgevoerd naar de rioolwaterzuivering (RWZI). Bij extreme neerslag kan de riolering deze hoeveelheid water niet verwerken en kan er tijdelijk water op straat ontstaan.

Foto: Overstortbak bij de Stroombergvijver

Om wateroverlast (bijvoorbeeld wanneer water de woning in zou lopen en voor schade zou zorgen of belangrijke verkeersknooppunten blank komen te staan) te voorkomen zijn er overstortlocaties om het teveel aan water vanuit het riool in te laten stromen. Op verschillende overstortlocaties zijn zogenoemde Berg Bezink Bassins (BBB's) gebouwd. Grote betonnen bakken die zijn aangelegd om de waterkwaliteit te verbeteren.

De bassins vangen gemengd afval- en regenwater op. Het vuil zakt naar de bodem van het bergbezinkbassin. Dat heet bezinken. Bij hele grote buien zijn de bassins snel vol en zal het teveel aan water via de bergbezinkbassin overlopen naar vijvers en sloten. Zo loopt er minder vervuild water rechtstreeks de sloten en vijvers in.

Gevolgen van overstort

Foto: Proosdijvijver na overstort

Als er een overstort heeft plaatsgevonden dan is er schade in woningen voorkomen. De overstortbakken zullen als de regen gestopt is weer langzaam leeg lopen. Als het achtergebleven slib ingedroogd is wordt de overstortbak schoongemaakt. Tot die tijd kan er (tijdelijk) een rioolstank achterblijven. Bij de vijvers is dit een ander verhaal. De vijvers zijn voorzien van een rijke flora & fauna, er leven veel waardevolle insecten en vissen.

Tijdens een overstort komt er (naast de zure, zuurstof-arme regen) een grote hoeveelheid aan rioolwater de vijvers instromen. Het rioolwater is ernstig vervuild met ongewenst materiaal en vooral zuurstofloos. Afhankelijk van de hoeveelheid water dat uit het rioolstelsel komt kunnen de oevers overlopen en kan er afval op de oevers achterblijven.

Foto: Kraatsvijver na overstort

Het zuurstofgehalte in het vijverwater gaat in korte tijd sterk achteruit en het onderwaterleven komt in het geding. Insecten die dichtbij de overstortklep zitten overleven een overstort soms niet. Vissen zoeken zo snel als mogelijk het zuurstof rijkere water op. Afhankelijk van de grootte, diepte en de hoeveelheid aanwezige slib in de vijver is er voor de vissen (vaak) net voldoende zuurstofrijk water om te kunnen overleven. Helaas betekent een overstort bijna altijd dat er vissen zijn die dit niet overleven en langs/op de oever aanspoelen. Raak de dode vissen niet aan, ruim ze zelf niet op, houdt uw huisdieren hierbij uit de buurt. De kans bestaat dat er (na enkele dagen) botulisme op kan treden. Dit is ook gevaarlijk voor u en uw huisdieren. Dode vissen (en vissen in nood) kunnen gemeld worden via het calamiteiten-nummer van het waterschap.

De bergbezinkbassins voor de vijvers houden al een deel van de overstorten tegen, wat de water kwaliteit ten goede komt. Ook het afkoppelen van regenwater draagt bij aan een betere waterkwaliteit. Gemiddeld genomen gaat de riolering zeker 60 jaar mee voordat deze vervangen wordt. Ondanks de inzet van de gemeente zal het nog jaren duren voordat het gehele rioolstelsel is afgekoppeld en/of vervangen.

Foto: Vissterfte na overstort

Het ontkoppelen van de vijvers van alle rioolstelsels zou vanzelfsprekend de oplossing voor een overstort zijn. Echter wij hebben als hsv "Voor Ons Plezier" rekening te houden met de primaire functie van de vijvers. Als hengelsportvereniging willen wij graag de natuurlijke en ecologische waarde van de vijvers en sloten hoog houden waarbij er schoon en zuurstofrijk water doorheen stroomt.

Vissers zien de vijvers en sloten als een mooi stukje binnenstedelijk water waar zij graag in vissen. Hsv "Voor Ons Plezier" kan als gevolg van een overstort vissterfte en vervuiling niet voorkomen maar wil er alles aan doen om onnodige vissterfte en ongemakken te voorkomen.

Melden overstort

Het is cruciaal dat in de eerste uren na een overstort het zuurstofgehalte in het water weer stabiel en op het minimale niveau komt. Mocht het in uw omgeving gedurende een korte periode heel veel/hard regenen en bent u getuige van een overstort waarbij zichtbaar vissen in nood verkeren, geef dit dan door aan: waterschap Vallei&Veluwe (055) 5272911 en/of hsv "Voor Ons Plezier" (0318) 651014.

Stappenplan

Foto: Zuurstofmeter

Na uw melding gaan medewerkers van Waterschap en/of de vereniging naar de locatie toe om een inschatting te maken van de ontstane situatie. Het zuurstofgehalte wordt gemeten (indien nodig worden er zuurstofpompen geplaatst) en de eventuele dode vis zal worden geruimd. Betrokken instanties en omwonenden worden geïnformeerd.

De gemeente zal worden verzocht om het niet organisch afval op de oevers op te ruimen.

Het volgende overzicht is het stappenplan dat hsv "Voor Ons Plezier" onderneemt ten gevolge van een overstort.

Vrijwilligers van hsv "Voor Ons Plezier" blijven vooral de eerste drie dagen na een melding van overstort monitoren en waar nodig actie ondernemen. Mocht het water voldoende zijn teruggezakt (bijvoorbeeld tot onder de beschoeiing) en zijn er geen vissen zichtbaar in nood dan zal de monitoring (naar aanleiding van de overstort) in overleg met Waterschap Vallei&Veluwe worden beëindigd.

22 VISSSEN IN NOOD

Vissen in nood is een samenwerking tussen de waterbeheerders en de georganiseerde hengelsport. De wateren binnen de gemeente Ede vallen onder het gebied van het VBC Vallei&Veluwe en Sportvisserij MidWest Nederland. Hengelsportvereniging VOP speelt een actieve rol binnen deze organisatie VBC Vissen in Nood. Daar waar nodig word hsv VOP opgeroepen om actie te ondernemen. Vissen die in nood verkeren worden afgevangen en overgeplaatst naar ander water. Dode vissen worden geruimd door de waterbeheerder Vallei&Veluwe.

Foto: Binnenhalen van het zegennet tijdens het afvissen aan de Heidebloem

Vissen en nood? En nu...

Vissen in nood zijn vissen die naar lucht happen of het zichtbaar moeilijk hebben om zich in het water 'staande' te houden. Veel voorkomende oorzaken waarbij vissen in nood raken zijn: ondiep water veroorzaakt door droogte, en zuurstofgebrek ten gevolge van een overstort of een te hoge hoeveelheid aan waterplanten. Het belangrijkste is dat er bij het constateren van vissen die in nood verkeren zo snel mogelijk contact opgenomen wordt met de waterbeheerder. Meldingen kunnen worden gedaan bij www.visseninnood.nl. Meldingen die worden gedaan bij hsv VOP worden zo snel mogelijk doorgezet naar het algemene meldpunt www.visseninnood.nl.

Dode vissen in het water?

Vissterfte is een natuurlijk en noodzakelijk verschijnsel. Ook vinden vissen op een onnatuurlijke wijze de dood. Als er dode vissen in het water liggen, is het belangrijk dat hsv VOP zelf niet tot ruiming over gaat. Het is niet direct duidelijk wat de doodsoorzaak van de dode vis is. Er kan sprake zijn van botulisme, blauwalg, watervervuiling of een te laag zuurstofgehalte in het water. Het belangrijkste is dat er bij het constateren van vissen die in nood verkeren zo snel mogelijk contact opgenomen wordt met de waterbeheerder.

Meldingen kunnen worden gedaan bij www.visseninnood.nl. Meldingen die worden gedaan bij hsv VOP worden zo snel mogelijk doorgezet naar het algemene meldpunt www.visseninnood.nl. Vissterfte kan ook worden gemeld bij MeldpuntWater.nl Dit is een website van alle waterbeheerders in Nederland.

23 VISIE EN WENSEN

Hsv VOP wil een ecologisch gezond water met een bijpassende visstand. Waterschap werkt via het waterbeheerprogramma aan ecologisch gezond water, maar houdt ook rekening met andere belangen zoals veiligheid en voldoende water, onder andere voor de landbouw. Hsv VOP wil zich inzetten voor het verder verbeteren van het watermilieu als 'huis van de vis', zodat de visstand zich optimaal ontwikkelt en de visserij duurzaam gebruik kan blijven maken van haar rechten.

Visserij

- Visserij vindt plaats binnen de Wettelijke kaders en overeenkomsten.
- Visserij wordt uitgevoerd met als uitgangspunt een gezonde visstand en goede ecologische waterkwaliteit.

Visuïtzet

- Hsv VOP zet op basis van de wensen van de hengelsport en hoeveelheid aan draagkracht van het water kleine hoeveelheden vis uit.
- Uitzet van karper vindt plaats binnen de Richtlijn Uitzet Karper (2020).
- Overige soorten worden uitgezet na deskundig advies, dat wordt ingewonnen door hsv VOP.

Monitoring

- Alle monitoringsactiviteiten moeten worden gemeld bij hsv VOP.
- Indien nodig wordt schriftelijke toestemming gevraagd aan de visrechthebbende.
- De uitkomsten en rapportages dienen ter beschikking te worden gesteld aan hsv VOP.

Controle & Handhaving

- Toezichts- en handhavingstaken optimaliseren en uitbreiden door samenwerking van betrokken partijen.
- Naleving regelgeving door sportvisserij op niveau 2020 handhaven door inzet controleurs en boa's.

Inrichting & Beheer

- Alle wateren dienen toegankelijk en bevisbaar te zijn voor de sportvisser
- Waar mogelijk het oeverbeeld inrichten met natuurvriendelijke oevers
- Waar mogelijk herstel van onderwaterstructuur door het niet verwijderen van de overvloed aan waterplanten. En door aanleg van structuur vergrotende maatregelen als vissenbossen.
- Alle inzet van inrichting -en beheermaatregelen zijn ten behoeve van het verbeteren van de waterkwaliteit en visstand, met in acht neming van de belangen van betrokken partijen.
- In alle buitendorpen is tenminste één water voorzien van een vissteiger die toegankelijk is voor de minder valide sportvisser.

Visrechten

- Alle beschikbare oppervlaktewateren dienen te worden voorzien van het visrecht aan hsv VOP.
- Wateren die binnen een ontwikkelgebied vallen kunnen worden voorzien van het visrecht waarbij de visrechthebbende aan alle gestelde voorwaarden voldoet.
- Bij mogelijke wijzigingen visrechten wordt dit terstond gemeld aan de hsv VOP en vervolgens vastgelegd in betreffende documenten.

Loodgebruik

- Streven naar loodvrij oppervlaktewater via Green Deal in 2027.
- Komende periode stimuleren van initiatieven en pilots en intensieve voorlichting.

Exoten

- Prioriteit is het opstellen van een plan van aanpak voor het bestrijden van de rode rivierkreeft.
- Hsv VOP kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de aanwezigheid van exoten in de Edese wateren.

Communicatie

- Het is van belang om werkzaamheden en doelstellingen hsv VOP te communiceren. Hiervoor wordt gekozen voor bestaande kanalen van deelnemende en betrokken partijen.
- Hsv VOP streeft naar een twee maandelijks overleg tussen de gemeente en de afdeling handhaving gemeente Ede, Waterschap Vallei&Veluwe en hsv VOP.
- De factsheets die door hsv VOP worden onderhouden dienen een basis te zijn binnen het overleg.

Foto: Visser in de avonden

24 NAWOORD

Op het gebied van sport is hengelsport (op voetbal na) de meest beoefende sport binnen Nederland. In de gemeente Ede heeft de voetbalsport het meest aantal aangesloten leden. Maar met meer dan 2100 leden waarvan ruim 13% jeugdleden kan worden vastgesteld dat hsv VOP de grootste sportvereniging binnen de gemeente Ede is.

Hsv VOP heeft veel leden (vergunninghouders) maar draait naast het bestuur op een kleine kern van vrijwilligers. Het zijn deze vrijwilligers die zich inzetten voor de algemene hengelsport binnen de gemeente Ede. Zij zijn ambitieus, bezitten veel kennis over het visstand- en waterbeheer, zijn proactief en daadkrachtig. Maar hoe hard deze vrijwilligers ook hun best doen om de Edese wateren toegankelijk te krijgen en te houden voor de hengelsport, zij kunnen dit niet alleen. Met dit visbeleidspan als leidraad in de hand gaan zij het gesprek aan, met betrokken organisaties als de gemeente Ede en Waterschap Vallei&Veluwe, om het visbeleidsplan verder te ontwikkelen en hieraan uitvoering te geven.

Gezamenlijk met alle gesprekspartners kan Hsv VOP zich inzetten voor de bereikbaarheid en leefbaarheid van de kleine stukjes blauwe natuur binnen de stedelijke gebieden van de gemeente Ede. Het zijn deze stukjes natuur waarin sport en recreatie hand in hand gaan, waar de sportvissers graag zitten te vissen en van de natuur genieten. Hierbij is de betrokkenheid van hsv VOP onmiskenbaar groot en belangrijk voor gemeente Ede.

De vrijwilligers van hsv VOP zetten zich in voor uw en "Voor Ons Plezier".

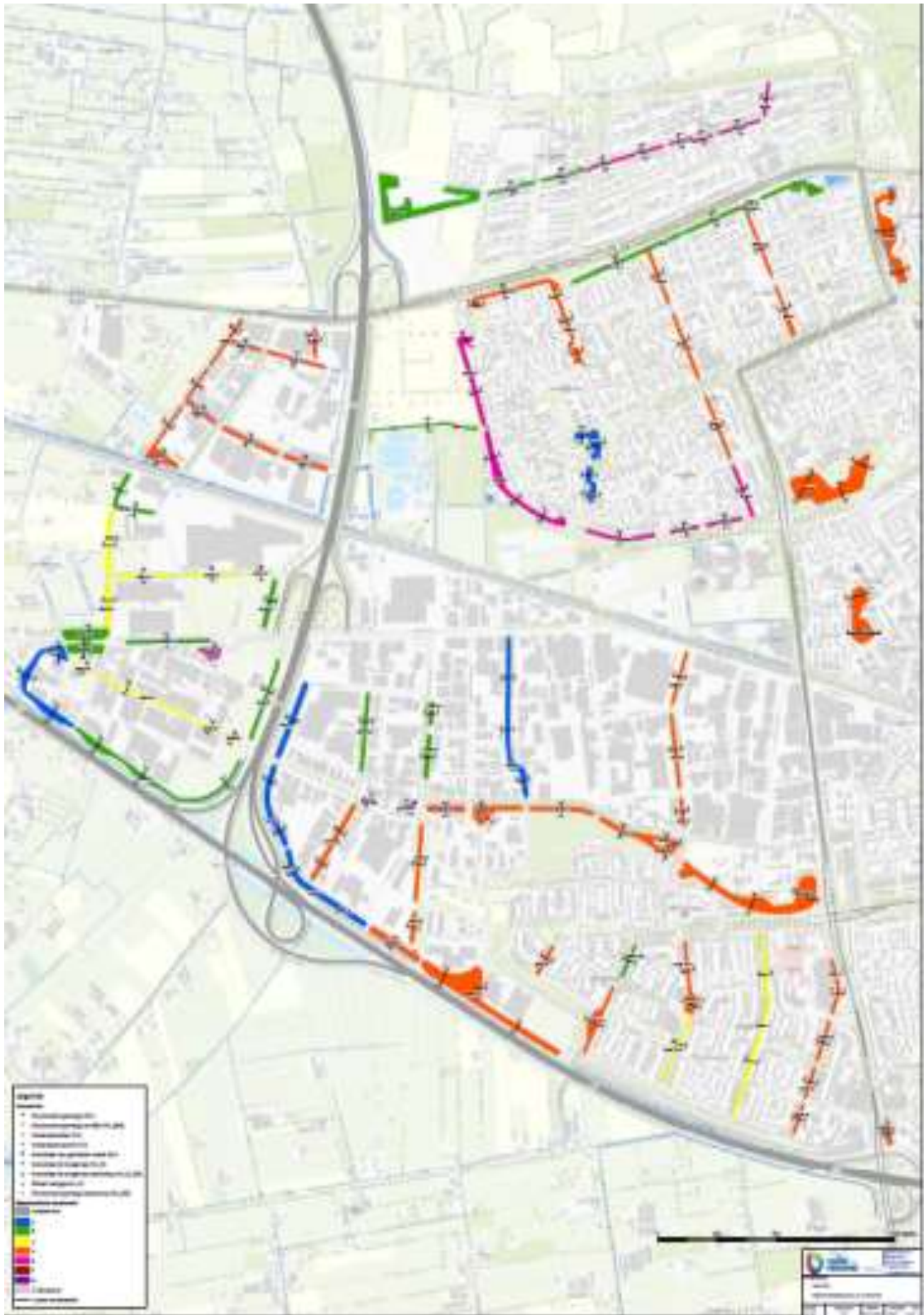
Uw voorzitter,

Peter C.N. Dorlas

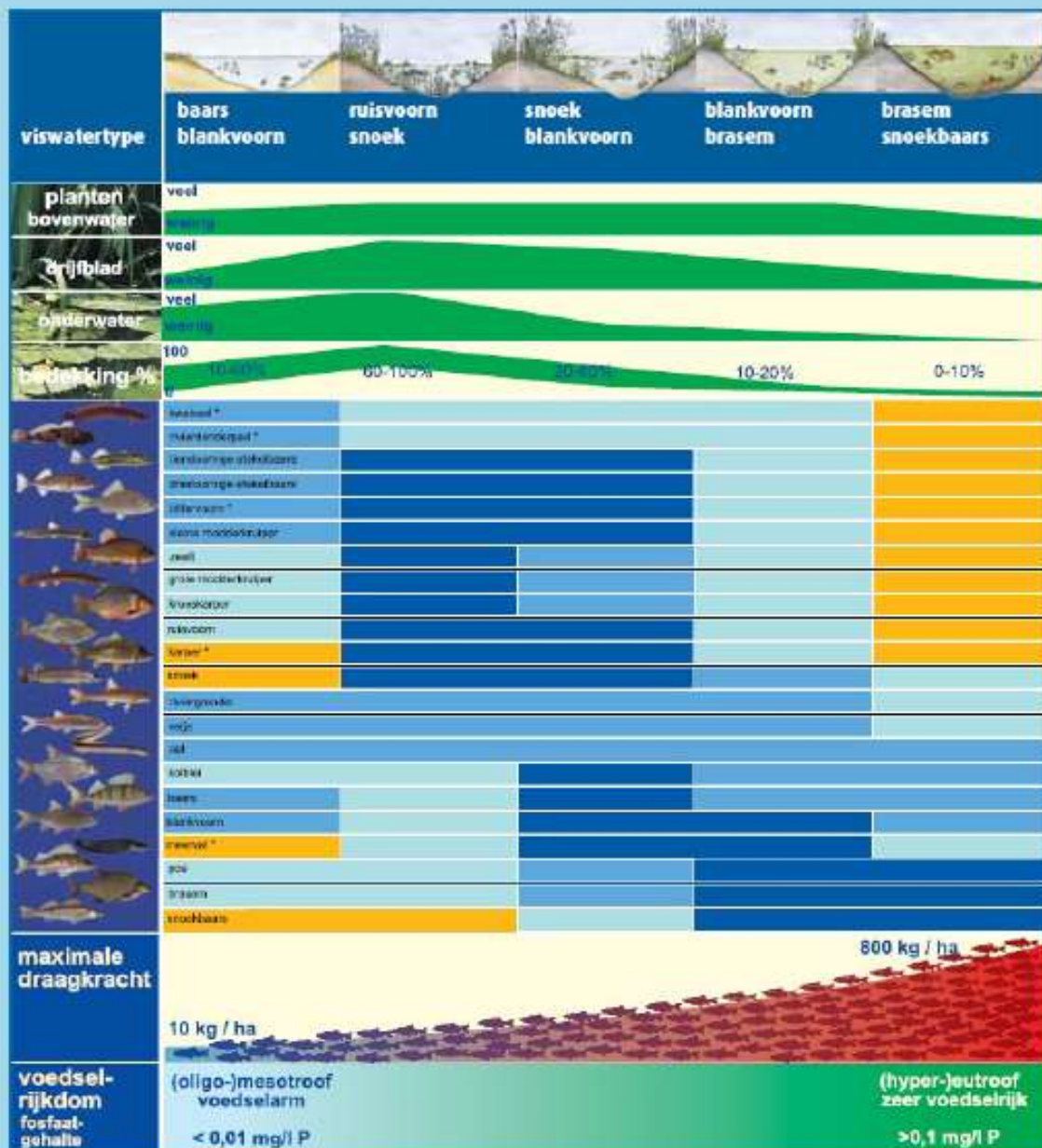

25 BIJLAGEN

Bijlage 1 Ecoscan

Ontwikkelingsmogelijkheden vissoorten per ondiep-viswatertype

KWABAAL: verbinding met diep, holder water noodzakelijk; voorkeur voor helle oevers e.d. en helder water.

RIVIEROONDERPAD: afhankelijk van stevig substraat in combinatie met waterturbulentie (strooming, branding).

BITTERVOORN: aanwezigheid zoetwatermossels noodzakelijk voor voortplanting.

KARPER: populatie kan zichzelf alleen in stand houden, wanneer er voldoende paai- en opgroengebied (plantenrijk, ondiep water met weinig roofvis) aanwezig is; volwassen karper kan zich in alle woietypen handhaven.

MEERVAL: kwam de laatste eeuwen nagenoeg uitsluitend voor in het Haarlemmermeergebied, maar neemt tegenwoordig met name in de grote rivieren toe.